

Munkaadó és kiadóhivatal

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiadóhivatal 8-58

Munkaadó és kiadóhivatal 6-10, 6-53

NAPILÓ

Egy évfolyam ára

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMunkaadó és kiadóhivatal
minden nap, hétfőn és
szombatnapon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. DECEMBER 7.

332. SZÁM

PÉNTEK

Miklas

A volt gimnáziumi igazgató tizenegy gyermekével együtt bevonul az osztrák köztársasági elnök számára fenntartott lakásba. A mindenkor osztrák államfőnek megállapított lakás nem olyan luxuriózan tágas, hogy egy tizenegygyermekes családja kényelmesen elhelyezkedhetne benne és a mendemonda szerint a keresztényszocialisták ezt a szempontot is mérlegelték, amikor az elnökjelölről tanácskoztak. Ugy látszik azonban, ezt a skrupulusukat legyőzte az a belátás, hogy alkalmasabb személyt nem emelhetnek az államfői méltóságra, mint Miklast, aki a nemzeti tanács elnöki székében valamennyi párt tiszteletét és nagyrabecsülését vívta ki. Az elnökválasztás lefolyásából és különösen a szociáldemokraták magatartásából kitűnik, hogy a keresztényszocialisták igen bölcsen cselekedtek, amikor Miklassal szemben a bőséges gyermekáldásnak, mint súlyosbító körülménynek figyelembevételétől eltekintettek. Mert olyan elnökjelöltet könnyen találhattak volna, aki nem foglalja le az államfői lakás jelentékeny részét gyermeknevelési célokra, de olyat alig, akinek megválasztását maguk a keresztényszocialisták legfanatikusabb ellenfelei, a szociáldemokraták biztosítják.

Rendkívül érdekes jelensége ennek a választási kampánynak, hogy a kormánykoalíció két nagy pártja: a keresztényszocialisták és nagynémetek ellenfeleként állottak egymással szemben és mérkőzésüket az ellenzéken lévő szociáldemokraták döntötték el, még pedig a klerikalizmus javára, amely vörösposztó minden szocialista szemében. A keresztényszocialistáknak csak hárommal több szavazatuk volt, mint a szociáldemokratáknak, holott a köztársasági elnök megválasztásához abszolút többség szükséges. A két legnagyobb osztrák párt között a nagynémetek a mérleg nyelvének szerepét lettek volna hivatva betölteni, de ők Anschluss-ellenes politikája miatt elfordultak Miklastól és Schober bécsi rendőrfőnököt jelölték, aki ilyen módon huszonöt szavazatot hódított el a kormány táborától. A szociáldemokraták az első két menetben kompaktul vonultak fel Renner volt kancellár mellett, hogy a keresztényszocialistákkal vetekedő erejüket demonstrálják. A harmadik menetben a szociáldemokraták egytől-egyig üres lappal szavaztak és ezzel Miklast abszolút többséghez juttatták. Az a különös helyzet állott tehát elő, hogy a kormány jelöltjét az egyik kormánypárttal szemben az ellenzék segítette győzelemre.

A szociáldemokraták a választás után komünikét bocsátottak ki, amelyben magyarázatát adják állásfoglalásuknak. Minthogy a saját jelöltjük nem számíthatott abszolút többségre és a másik két jelölt küzdelmének kimenetele tőlük függött, inkább azt a pártot támogatták, amelytől a világnézleti különbségek egész óceánja választja el őket, mint a nagynémeteket, akik a tisztviselők fizetésemelési mozgalmában velük tartanak, de a munkásellenes Schober jelölték köztársasági elnöknek. Schober pártoknál áll, Miklas testülettel-kezes keresztényszocialista és mégis a szociáldemokraták az elnökválasztáson inkább a rivális párt exponense mellé szegődtek, semmint annak a politikailag semleges személyiségnek esélyeit javítsák, akinek a nevéhez az emlékeztető zavargások idejéből a munkásellenesség ódioma tapad.

Ausztriában a köztársasági elnökség úgy szólván csak szimbolikus jelentőségű, a hatalom minden gyakorlati rekvizituma nélkül. A szociáldemokraták, akik a kis állam legfontosabb területén, Bécsben föltétlenül urak, ezt a számukra nem fontos dekórumot könnyűszerrel engedik át a keresztényszocialistáknak, mint ahogy kész örömmel tartják magukat távol a kormányzás felelősségétől is. Bécs az ő kezükben van és ez bőséges terrénúmot nyújt nekik szociálpolitikáink érvényesítésére. A nemzetgyűlésben és a bécsi közélettanácsban forró csatákat vívnak a szociáldemokraták és keresztényszocialisták, de azért a két párt szemmel láthatóan kiegészíti egymást az állam feladatainak elvégzésében. A keresztényszocialisták nem akadályozzák a szocialistákat a szocialista reformok végrehajtásában s beírják az-

zal, hogy a polgári társadalom felé az alsóbb néposztályok javára és a kapitalista rétegek terhére életbeléptetett intézkedések értelmi szerzőségét ellenfelükre háríthatják át. A szociáldemokraták viszont külpolitikai kérdésekben nem gördíteneek nehézségeket a keresztényszocialisták útjába s így a kormány enmüi sikereit a maguk nyereségszámlájára írják, míg kudarcok esetén

moshatják a kezüket tömegeik előtt.

Szocializmus és klerikalizmus: tíz és víz. A kis Ausztria a most lefolyt elnökválasztással is, mint tízéves történetének számos nevezetes mozzanatával, bebizonyította, hogy az érettség, felelősségérzet és politikai providencia ezt a két össze nem férő elemet is összekapcsolhatja az állam létérdekeinek szolgálatában.

A demokraták kérdést csinálnak Makszimovics ezredes főispáni kinevezéséből

Davidovics konferenciát tartott a demokrata miniszterekkel — A kormánypártok vezéreinek tanácskozásán Marinkovics Voja is résztvett

A parasztdemokrata koalíció meg fogja felebbezni az új zagrebi főispán minden intézkedését

Beogradból jelentik: Szerdán későn este Korosec Anton dr. miniszterelnök audienciája után nyilvánosságra került, hogy

Öfelsége a király aláírta Zrelec Anton zagrebi főispán nyugdíjazását és a zagrebi tartományi főispán teendőinek elvégzésével Makszimovics Vojin tüzérezredet, a beogradi katonai akadémia tanárát bizta meg.

Egyidejűleg Uzunmirkovics Dragoljub tábornokot, a szávai hadosztály parancsnokát, akinek december 1-én a zagrebi székesegyház előtti ösztetüzése volt Zrelec főispánnal, Öfelsége Zagreből Szkopljéba helyezte át és az ottani hadseregparancsnok helyettesévé nevezte ki.

Ez most már a harmadik eset, hogy katonai személyt főispáni teendővel biznak meg. Az előbbi két eset azonban Délszerbiában történt és az a körülmény, hogy most a zagrebi főispánság vezetésével biznak meg katonát, politikai körökben a szenzáció erejével hatott.

Ez a főispáni megbízás nem is marad politikai következmények nélkül a kormányban sem.

A demokratákat váratlanul érintette ez a kinevezés, mert

Korosec miniszterelnök nem értesítette szándékáról sem a demokrata minisztereket, sem Davidovics Ljubát.

Eppen ezért Davidovics Ljuba csütörtök előtti konferenciára hívta össze a demokrata minisztereket és a párt néhány vezető tagját. Korosec viszont a pártvezéreket hívta össze konferenciára. A demokraták konferenciája után Davidovics a pártvezérek konferenciájára ment, amelyen rajta kívül Korosec, Vukicsевич és Marinkovics Voja vettek részt. Spaho nem jelenhetett meg a konferencián, mert Szarajevóban tartózkodik. A konferencia után, amely több mint egy óra hosszat tartott, Korosec audienciára ment Öfelségéhez.

Davidovics az újságírókat, akik kérdésekkel halmozták el, Korosechez utasította. Vukicsевич szintén elzárkózott a nyilatkozattétel elől, hasonlóképp Korosec sem felelt az újságírók kérdéseire. Davidovics később az újságíróknak a következőket mondotta:

— **Meglepett a zagrebi főispán kinevezése.** Most még tanácskozunk erről, ezért közelebbit nem mondhatok.

Politikai körökben a déli órákban az a vélemény uralkodott, hogy

a demokraták kérdést csinálnak Makszimovics ezredes főispáni megbízásából.

Délután már valamivel higgadtabban ítélték meg az eseményeket és inkább biztak a megegyezés lehetőségében. Magát Makszimovics ezredes kinevezését, mint a kormány energikus politikájának első jelét fogják fel, amit megerősít az a körülmény is, hogy

a nyugdíjazott zagrebi főispán utolsó ténykedése az államvédelmi törvény közzététele volt, azzal a figyelmeztetés-

sel, hogy az alárendelt hatóságok azt alkalmazzák.

Egészen bizonyos, hogy a parasztdemokrata koalíció is reagálni fog a kormány intézkedésére, amit bizonyít Pribicsевич Szvetozár szerda éjszaka tett nyilatkozata is. Pribicsевич törvénytelennek jelenti ki Makszimovics ezredes főispáni megbízását és hivatkozik arra, hogy a főispáni teendők elvégzésére a főispáni állás megüresedése esetén csak a tartomány első jogi referense illetékes. Pribicsевич bejelenti, hogy **a főispán minden intézkedése ellen jogorvoslattal fognak élni a közigazgatási bíróságnál,**

amely ezeket az intézkedéseket minden bizonynyal megsemmisíti.

Beogradban csütörtök délelőtt az a hír terjedt el, hogy Hadzsics Szteván tábornok hadügyminiszter benyújtotta lemondását. Ezt a hírt minden oldalról megcáfolták, többek között Hadzsics hadügyminiszter is, aki kijelentette, hogy semmi oka sincs a lemondására.

A bizottságok ülése

A csütörtöki nap folyamán élénk tevékenységet fejtettek ki a parlamenti bizottságok. Ülést tartott a **pénzügyi bizottság**, amely az erdőügyi minisztérium husz millió dinár bevételi feleslegének hovatfordításáról tárgyalt. Markovics Pera erdőügyi miniszter expozéja után Jankovics Gyura radikális szólalt fel és élesen bírálta az erdőügyi minisztérium működését. Követelte, hogy a személyi kiadásokat szállítsák le és emeljék fel az erdőítésre szánt hiteleket. Beszéde után a közben megkezdődött minisztertanács miatt az ülést félbeszakították és folytatását péntekre tűzték ki.

Ülést tartott csütörtökön délelőtt az a bizottság is, amelyet **Setverov** Szilvákó agrártörvényjavaslatának tárgyalására küldtek ki. Az ülésen **Lalosevics** Joca, a bizottság elnöke elnökölt. Elhatározták, hogy a **javaslat tárgyalását elhalasztják**, mert egy másik bizottság párhuzamosan tárgyalja a kormánynak erre a kérdésre vonatkozó javaslatát.

A **nagybirtokok likvidálásáról szóló törvényt** tárgyaló bizottság csütörtökön délelőtt szintén ülést tartott, amelyen **Sztankovics** Szvetozár elnökölt. **Popovics** Dáka agrárreformminiszter expozéjában részletesen ismertette a javaslatot, majd a bizottság megkezdte az általános vitát.

Macsek és Pribicsевич az új helyzetről

Zagreből jelentik: Zagrebben a legnagyobb elkeseredéssel beszélnek a főispáni állásban beállt változásról. Csütörtökön délelőtt tíz órakor összeült a parasztdemokrata koalíció végrehajtó bizottsága, amelyen minden tag résztvett. Az ülés három óra hosszat tartott és azon kizárólag az új helyzettel foglalkoztak. Hosszu vita tárgya volt **Uzunmirkovics** tábornoknak a **Novosztiban** közzétett nyilatkozata, amelyben a legerélyesebben állást foglal a december 1-i eseményekkel szemben és

szigorú kritikát mond a polgári hatóságok magatartásáról.

A választmányi ülés után dr. Macsek Vlatko, a parasztpárt elnöke hosszú nyilatkozatot tett az újságírók előtt és többek között a következőket mondta:

— A kormány tegnap még azt jelentette ki, hogy szigorúan fogja alkalmazni a törvényeket és máris elkövette az első törvényteleneséget, amennyiben egy aktív katonatisztet nevezett ki ügyvezető főispánnak. A kinevezés törvényellenes azért is, mert a közigazgatásról szóló törvény szerint ügyvezető főispáni állás nincs, továbbá azért is, mert az ügyvezető főispánnak nincs meg a törvényes előképzettsége a főispáni állás betöltésére.

— Kíváncsiak vagyunk, hogy milyen lesz ezután a közigazgatás. Kijelenthetem, hogy minden zagrebi ügyvéd meg fogja felelkezni a főispán rendeleteit és határozatait a közigazgatási bírósághoz azon az alapon, hogy a kiadott rendeletek nélkülözik a törvényes alapot. Érdekes megállapítani azt is, hogy Korosecnek mekkora hatalma lehet Beogradban. Zrelec főispán ugyanis már szombaton lemondott, de Korosec a lemondást nem fogadta el, hanem Beogradba hívta a főispánt, ahol elintézték a dolgot. Zrelec ekkor visszaérkezett Zagrebba és sem neki, sem a miniszterelnöknek nem volt tudomása arról, hogy néhány órában belül már nyugdíjazott főispán lesz. Nekünk egy katonai személy főispánként történt kinevezése csak konvenió, mert az egész kulturvilág előtt bizonyítja, mennyire igazunk van. Sajnos, ebben a tíz évben Szkopliét egyenrangúvá akarták tenni Zagrebbal és most arra töreköznek, hogy miután ez nem sikerült, Zagrebot tegyék egyenrangúvá Szkopliével. De ez sem fog

sikerülni.

Prilicsevic Szvetozár szintén hosszabb nyilatkozatot tett, amelyben kijelenti, hogy nincs még rá példa egész Európában, sem az imperialista Olaszországban, sem a katonai diktatura alatt álló Spanyolországban, sem a reakciós Magyarországban, sem az ázsiai Albániában, hogy katonai személyt állítsanak a polgári közigazgatás élére.

A horvátországi demokraták tiltakozása Zrelec főispán nyugdíjazása ellen

A zagrebi főispán-változás kellemetlenül érintette a horvátországi demokrata pártszervezeteket is, mert a nyugdíjazott Zrelec főispán a demokrata párt bizalmi embere volt. A zagrebi demokrata pártszervezet vezetősége tiltakozó táviratot küldött Davidovics Ljubának, aki ugyancsak táviratilag azt a választ adta, hogy a kormánynak ez a lépése az ő tudta nélkül történt és az ügyből kérdést fog csinálni.

Az új zagrebi főispán a miniszterelnökkel

Csütörtökön este Makszimovics ezredes, Zagreb új főispánja megjelent a miniszterelnökségen, ahol instrukciókat kapott Korosec miniszterelnöktől.

Makszimovics ezredes az újságírók előtt nyilatkozott és nyilatkozatában a következőket mondotta:

— Én katona vagyok s az a kötelességem, hogy úgy végezzem el a dolgom, ahogy azt a törvények kívánják a király és a haza javára. Ez munkám jelszava.

Külön fejezetbe foglalják az iskolatörvénynek a kisebbségekre vonatkozó szakaszait

Elhalasztották ezeknek a szakaszoknak a tárgyalását

Beogradból jelentik: A törvényhozó bizottság albizottsága az iskolai törvényjavaslat részletes tárgyalását is megkezdte. A javaslatnak az a része, amelyben az előkészítő osztályokról van szó, vitát keltett. Dr. Kraft németpárti javasolta, hogy halasszák el ennek a szakasznak a tárgyalását és mindazon szakaszok tárgyalását, amelyek a kisebbségekre vonatko-

znak, mert a német párt külön javaslatot fog beterjeszteni, amely szerint a kisebbségekre vonatkozó szakaszokat külön fejezetbe foglalják.

Kraft javaslatát a bizottság elfogadta és a javaslat vonatkozó szakaszainak a tárgyalását elhalasztotta.

A német párt két-három napon belül már beterjeszti javaslatát.

Panaszok a Panaszok Falánál

A Népszövetség foglalkozik a jeruzsálemi templomfal ügyével

Jeruzsálem hajdani dicsőségéből, a láthatatlan Egyisten templomából alig harminc méter hosszúságú fal maradt meg. A templomot Aitus rombolta le Krisztus után 70-ben, amit meghagyott, azt Julián Apostata hordta le, amikor új templom alapjait rakta le a szentély helyén, majd Omár kalifa épített azon a helyen mecsetet és azt az izlám második nagy szentségévé tette.

A régi templomterét körülzáró nyugati fal szimbolizálja ma az egész világ jámbor zsidóinak a templomot és századok óta imádkoznak a zsidók a fal előtt. Hagyományos kötelesség, hogy a Jeruzsálemben jövő zsidó először a régi falat keresi fel és előtte — mint a gyászoló a rokona sírján — tompa késsel meghátsítja ruháját. Izrael fiai a Panaszok Falánál gyászolják a rombadőlt szentélyt.

Az arabok sohasem szerették ezt a ceremóniát. Mindig félték, hogy a zsidók hatalmukba kerítik a templomteret és újra felépítik Izrael istenének a templomát. Maga a tér a fal előtt mohamedán vallási alapítvány tulajdona, olyan hitbizomány féle, amelyet Jeruzsálem legelőkelőbb arab családjai kezelnek. A térnek a zsidók ellen való védelmére marokkói muzlimokat telepítettek oda, akiknek nyomoruságos viskói egészen öt méterre nyomulnak a falig és alig egy méter széles utat hagynak szabadon bejáratnak.

A zsidók pedig odajártak imádkozni, gyászolni. Nyolcvanhárom év előtt volt az első incidens. Akkor Sir Mozes Montellero súlyos pénzen megvásárolta a jogot a zsidóság részére, hogy ott imádkozhassék és hogy a szent falat megtámaszthassa építkezéssel, nehogy összedőljön. Harmincegy év előtt megvásárolták a zsidók a további jogot, hogy a teret megtisztíthassák és kikövezzék. Azután kezdtek székeket és padokat odahozni és berendezkedtek istentiszteletre. Ez már megint nem tetszett az araboknak, felébredt bennük a régi gyanu, hogy a zsidók végre is templomot emelnek ott. Ezért a hedzsra 1327-ik évében, vagyis 1908-ban a jeruzsálemi török hatóságok eltiltották a székeket vagy padok felállítását. A háború után újra kezdődött a harc. Hol a zsidók győztek, hol az arabok.

Egy év előtt a palesztinai zsidóság a népszövetséghez fordult és kérte, hogy a mandatarius bizottság

kötelezze az arabokat arra, hogy tűrje a padok felállítását. A muzlimok tiltakoztak, nem a padok miatt, hanem nem akarnak precedenst alkotni, mert ha megengedik a padokat, akkor majd a zsidók falakat emelnek, a falra tetőt huznak és egyszerre csak ott áll az ő szent telkükön a zsidó templom.

A bizottság sokáig tárgyalta ezt az ügyet. Végre is úgy döntött, hogy nem dönt ebben a kényes ügyben, hanem a civódó feleknek a békés megegyezést ajánlja. A megegyezés persze nem jött létre.

Ez év október 12-ikén a Cionista Szervezet újabb panasszal fordult a mandatarius bizottsághoz a szeptember 24-iki események miatt. A zsidók ugyanis a téren falat emeltek, hogy a férfiakat a nőktől elválasszák. A muzlimok tiltakoztak az angol hatóságoknál és kérték ennek a falnak az eltávolítását. A hatóság jogosnak találta a tiltakozást, de a fal előtt átjártakodók ellenálltak. Ez alkalommal, mondja a beadvány, oly brutálisan bántalmazták az imádkozókat, hogy azon az egész zsidóság felháborodott.

A mandatarius bizottság letárgyalta a panaszt és elkészítette jelentését, amely jövő év márciusában fog a népszövetségi tanács elé kerülni. A bizottság jelentésében mindenekelőtt megállapítja, hogy úgy a cionista szervezet, mint az angol királyi kormány teljesen egyezően adja elő az ügyet. Mind a kettő egyezik annak az utnak a megjelölésében is, amelyen orvosolni lehetne a mai állapotot, amely épen olyan fájdalmas azoknak, akik legszentebb vallási érzelmeikben érzik magukat megbántva, mint amily kínos a hatóságoknak, amelyek a rend fenntartásáért és a szigorúan pártatlan igazságosság gyakorlásáért a palesztinai rivalizáló vallási és faji csoportok egymással ellentétes igényei között felelősek. A megoldás egyetlen módja az, hogy a muzlimita és a zsidó község egyezzen meg egymással.

A bizottság rendkívül sajnálja, hogy ily események történtek, amelyek Palesztina békéjét és fejlődését veszélyeztetik és elszomorít mindenkit, akinek Palesztina drága és szent.

A megegyezés érdekében »nem elégséges, ha a palesztinai kormány kijelenti, hogy kész közvetíteni, ha erre az egyik fél felszólítja, ahogy ezt a múltban

tette. Nemcsak célszerű, de feltétlenül szükséges, hogy a kormány aktív kezdeményező lépéseket tegyen a viszálykodás megszüntetésére és hogy úgy a zsidók, mint a muzlimok ösztönözésével reagáljanak a lépésre és ezt a vitás esetet az erkölcsi és anyagi jog teljes és pártatlan figyelembevételével békésen intézzék el.

A bizottság reméli, hogy »oktalan igényekkel vagy türelmetlen vonakodással egyik fél sem fogja a felelősséget viselni, hogy a kívánatos és igazságos megegyezést meghiusítsa.

A jelentést a bizottság egyhangulag elfogadta. Mindenütt nagy érdeklődéssel várják a népszövetségi tanács állásfoglalását. Sikerül-e neki megelégedésre elintézni ezt a pert, amely ezernyolczszázötvennyolc éve folyik és ma is ott tart, ahol az elején?

Dr. V. I.

Büzbombák a színházban

Botrányos tüntetés Frankfurtban Hasenclever darabja ellen

Frankfurtból jelentik: Példátlan botrányok játszódtak le Hasenclever »Házasságok az égben kötetnek« című darabjának szerda esti előadásán a frankfurti Schauspielhausban. Az első felvonás még nyugodtan pergett le, de mikor a mennybeli jelenet következett, két óras ur a földszint első sorában felugrott és lármásan tiltakozott az Istenkéromló párbeszéd ellen. A közönség egyrésze helyeselte ezt a tiltakozást, a többiek csendet követeltek, besietett a rendőrtisztviselő és kivette a két méltatlankodó urat, az előadás azonban megakadt. A színészek nagy önuralmat tanúsítottak, hogy megmentsék az előadást, újból belefogtak szerepükbe, de most az emeleteken és a karzatokon tört ki a botrány. Büzbombákat dobáltak a színpadra, a földszintre pedig tüsszentő és könnyfahasztó holdkat hajigáltak, ami miatt nagy rémület keletkezett a hölgyek között, akik estélyi öltözékeiket féltették. A színpadon éppen két színész és két színésznő volt, akik hősiéssen kitarítottak és folytatták szerepüket, noha elviselhetetlen büz terjengett és minden szavuk elveszett a zajban.

Az ügyeletes rendőrtisztviselő felparancsolta a rendőröket az emeletekre, hogy távolítsák el a tüntetőket. Időközben a nézőtérben mindenki tüsszentett és menekülni kellett ki az előcsarnokba.

A rendbontók ide is követték a közönséget, újból büzbombákat és könnyfahasztó fiókat hajigáltak, hogy távozásra kényszerítsék azokat, akik mindenáron végig akarják nézni az előadást. Odahent az alatt ismét felhúzták a függőnyt az utolsó felvonásra. Addig a rendőrök tömegesen hurcolták le a karzatokról a zavargókat és az utolsó felvonás aránylag nyugodtan telt el. Előadás után a színház előcsarnokában és odakünn az uccán megszervezett tüntetők büzbombákkal dobálták meg a távozó közönséget, itt-ott verekedés támadt és végül is a rendőrségnek kellett közbelépnie, amely sok tüntetőt letartóztatott.

Súlyosbodott az állapota a szubotikai varrónő gyilkosának

A rendőrség még mindig nem tudta kihallgatni Havas Bélát

A szombati szerelmi tragédia életben maradt szereplője, Havas Béla még mindig a kórházban fekszik és a rendőrség ezideig nem tudta részletesen kihallgatni. Mátics rendőrkapitány, aki az ügyben a nyomozást vezeti, számítva arra az eshetőségre, hogy Havas, akinek állapotában lényeges javulás állott be, a tragédiát követő napokban megszökhet a kórházból, minden óvintézkedést megtett. Ezek az intézkedések azonban egyelőre még feleslegeseknek bizonyultak, mert Havas még abban az állapotban sincs, hogy kihallgathassák.

A kórházból nyert értesülésünk szerint a gyilkosnak, akinek szintén a fejébe hatolt a golyó, az utóbbi napokban súlyosbodott az állapota és egyelőre műtétet sem lehet végrehajtani rajta. Az orvosok ennek ellenére is remélik, hogy felépül.

PÖSTYÉNI ISZAP

a természet erejével gyógyítja a rheumát, köszvényt, ischiast. Minden gyógyszerárban kapható Pl. Q.A. kocka (iszappakolás) és GAMMA-kompressz (kősz iszapborogatás). Legelőkelőbb házikora, mert 30-szor használható.

Főletak: Mr. A. Blum gyógyszerár Subotica, Strossmajerova II.

**Ha
vendégeit
mulattatni akarja**

vásároljon
egy

Konrath-rádiót

Konrath D. D. Subotica

Maniu visszaadja az erdélyi magyar iskolákat

A román miniszterelnök magyarul válaszolt Kolozsváron a kisebbségek küldöttségeinek

Kolozsvárról jelentik: Maniu Gyula miniszterelnök beváltotta ígéretét, hogy miniszterelnöki kinevezése után első útja Kolozsvárra fog vezetni. A hirre, hogy Maniu *Mihalache* földművelésügyi miniszter kíséretében szerdán reggel Kolozsvárra érkezik, ezrével tödült a parasztság Kolozsvár főterére, hogy vezérét üdvözölje. Amikor a vonat befutott, Maniut *Mihali* polgármester üdvözölte Maniu Gyula miniszter elnököt.

— Jólesik Erdély fővárosának lelkes köszöntése — köszönte meg Maniu a fogadtatást. — *A harc után béke következik, dolgos munka. Ennek az ígéretét hozom egész Erdélynek.*

Maniu a vármegyeházán fogadta a különböző intézetek és testületek küldöttségeit. *Hirschler* József kolozsvári prelátus-plébános, az egyenlő elbánás elvének szigorú keresztülvitelét kérte Maniutól, aki meg-

ígerte, hogy mindenkor lelkes támogatója lesz a katolikus egyháznak. *Glasner* főrabbi is magyarul üdvözölte Maniut, aki ugyancsak magyarul válaszolt.

— Beváltom azt, amit mint ellenzéki hirdettem. A törvény uralmát hozom. A rendbontókat a legszigorubb eszközökkel fogom megfékezni. Erdélynek nyugati jogrendre van szüksége.

A magyarság körében igen nagy örömet keltett Maniunak az a közlése, amit *Makkai* Sándor református püspök előtt tett, hogy ajándékot hoz Erdély magyarságának: a román közoktatásügyi minisztérium kedden délelőtt hozott határozatával visszaadta az évszázados *Bethlen* kollégium nyilvánossági jogát. *Intézkedés történt aztránt is, hogy a nagyenyedi református kollégiumba azonnal felvehessék a jelentkezett növendékeket.*

Chamberlain a békepaktumról

„Anglia aláveti magát a békepaktum háborút tiltó rendelkezéseinek“

Londonból jelentik: Az első angolszász amerikai telepesek emlékére alakult egyesület szerdán lakomát rendezett, amelyen a díszvendégek sorában megjelent *Stahmer* német nagykövet is. *Chamberlain* külügyminiszter a lakomán tartott beszédében többek között ezeket mondotta:

— A háboruellenes szerződés sorsa ezidőszent az amerikai szenátus döntésétől függ. A magam és személyemmel képviselt kormány nevében mondom, hogy

mi az amerikai kormány javaslatát az első pillanattól kezdve helyesnek ismertük fel és komolyan igyekeztünk a szerződés megkötéséhez hozzájárulni. Amióta aláírtuk a szerződést, elismerjük mindent, amit a saját politikánk tekintetében magában

foglal és ugyanúgy azokat a kötelezettségeket, amelyeket reánk ró, hogy tudniillik,

minden nemzetközi vitás kérdést békés eszközökkel igyekeztünk rendezni.

Mint hogy aláírói vagyunk egy olyan okmánynak, amelynek alapján mások épp úgy, mint mi magunk, lemondanak arról a jogról, hogy saját politikájukat háborus eszközökkel folytassák, ez most olyan gondosságot, alaposágot és figyelmeiséget tesz, köteletségünké, hogy másoknak ne adjunk alkalmat panaszkodni, mint soha azelőtt. Ehhez járul még valami: a kormányoknak olyan vitás kérdésekben, amelyek talán elkerülhetetlenek, minden megbeszélést ennek az új okmánynak értelmében kell folytatniok. Chamberlain beszéde nagy hatást keltett

Elveszik a román állampolgárok jugoszláviai földjeit

Tizennégy községben folyik a kisajátítás

Beeskerekről jelentik: A bánáti román határ mentén lakó német lakosság körében nagy izgalmat keltett, hogy a beeskereki agrárhivatal tisztviselői megjelentek a román határ mentén és szabályzerű tárgyalások után kisajátítják a jugoszláviai román állampolgárok, főleg németek földjét. A tárgyalásra az erdélyieket megidéztek, de leginkább a községükben kihíjgesszert hirdetés után, úgyhogy azok többnyire nem is tudnak a tárgyalásról, amelynek az eredménye rendszerint az, hogy a bizottság kimondja a földök kisajátítását.

Annakidején megírtuk, hogy az agrárminisztérium több zsombolyai német kettő birtokosnak jugoszláv területen fekvő földjét elkobozta és azzal kártalanított két jugoszláv állampolgárt, akiknek román területen fekvő földjeit a román kormány elvette. A román hatóságok holdanként 500 lei megváltási árat állapítottak meg a két jugoszláv állampolgár földjéért, mire a zsombolyai németektől elvett földök megváltási árat szintén ötszáz leiben szabták meg.

Amint híre terjedt, hogy a kormány ilyen módon kártalanítja a jugoszláv állampolgárokat a Romániában elkobzott birtokaikért, *Pop Szavin* Lázár szrbobráni lakos és több társa, akik szintén romániai földbirtokosok voltak, de földjeiket a román kormány kisajátította, kérvényt nyújtottak be az agrárreformminiszteriumhoz és kérték, hogy a román állampolgárok jugoszláv területen fekvő birtokaiból őket is kártalanítsa.

Az agrárreform miniszter erre elrendelte, hogy állapítsák meg, hogy kik azok a román állampolgárok, akiknek jugoszláv területen földjük van és mennyi és

az ötven holdon felüli részt sajátítsák ki. Az agrárreformminiszter erre vonatkozó 312621/1928. számú rendelete alapján a beeskereki megyei agrárhivatal 10887/1928. szám alatt november 17-én rendeletet adott ki, amelyben elrendeli, hogy egy bizottság kezdje meg a helyszínen a kisajátítási tárgyalásokat.

A miniszteri rendelet bevezetésében mindenekelőtt megállapítja, hogy a román kormány az agrárreform bevezetéséről 1921. július 23-ikán hozott törvény alapján számos jugoszláv állampolgártól elvette román területen fekvő földjét kizárólag azzal az indoklással, hogy az illetők jugoszláv állampolgárok. Ezért az agrárreformminiszter az 1926/27. évi költségvetési törvény 150. szakaszában adott felhatalmazás alapján és az 1924. július 5-ikén a határrendezésre vonatkozólag Romániában megkötött konvenció rendelkezéseinek tiszteletben tartásával elrendeli, hogy a román állampolgároknak jugoszláv területen fekvő földjeire alkalmazják a részleges kisajátításról szóló törvény 4. szakaszát és tartanak helyszíni vizsgálatot és tárgyalást gazdasági és technikai szakértők részvételével a következő községekben: Szerbíttebej, Surján, Dolovó, Velika Kikinda, Crna Bara, Mokrin, Vatin, Szrpszka Crnja, Jaša Tomics, Toba, Masztort, Klarija, Margita és Szentá.

A rendelet személy szerint felsorolja azokat a román állampolgárokat, akiknek a földjeire az egyes községekben meg kell tartani a kisajátítási helyszíni tárgyalást. A miniszteri rendelet alapján a kisajátító bizottság kiszállt Szerbíttebejre és az előirt földekre vonatkozóan, nagyrészt az érdekelte felek távollétében

meg is tartotta a tárgyalást. Ittebejen a bizottság most fejezte be működését és utána Surjánban folytatja munkáját.

Az 1926/27. évi költségvetési törvény 150. szakasza, amelynek alapján a miniszter meghozta döntését, úgy rendelkezik, hogy a mi állampolgáraink, akiknek földjét Romániában elvették, kártalanítandók román állampolgárok jugoszláv területen fekvő földjeiből, még pedig a reciprocitás elve alapján pontosan olyan módon és feltételek mellett, mint amelyek szerint Romániában a földök elvétele történt.

Igy a miniszteri rendelet, amely mindenképpen törvényes és jogos, ha éppen nem is humánus, amennyiben a román hatóságok sérelmes intézkedései miatt ártatlan német polgárokat foszt meg vagyonától.

Hogyan került kézre

a beeskereki fogház harmadik szökevénye?

Sarf Jánost a szécsányi vasúti vendéglőben fogták el, ahol feleségével akart találkozni

Beeskerekről jelentik: Szerdán este *Scharf* János a beeskereki ügyészség fogházának harmadik szökevénye is a hatóságok kezére került. *Scharf* — mint ismeretes — *Mári* Józseffel és *Marinac* Szvetislávvval a halálra ítélt kumáni rablójáikkal együtt szökött meg a beeskereki ügyészség fogházából. *Mári* és *Marinac* nemrégiben önként jelentkeztek, mert menekülésük óta éheztek és állandóan a felfedeztetés veszélyétől kellett rettegniük. *Scharf* azonban Temesvárott elvált társaitól és egyedül folytatta útját.

A beeskereki ügyészséghez szerdán reggel bizalmas értesítés érkezett, amely szerint *Scharf*nak szerdán este hat órakor Szárcsán találkozója lesz a feleségével és az asszony a két órakor induló vonattal utazik oda. Az ügyészség felkérte a rendőrséget, hogy a bejelentés adatainak alapján figyeltesse meg a szökevény feleségét. *Bajevics* és *Vukszanovics* detektívek ki is mentek a Bega-parti vasúti állomáshoz a két órakor induló vonathoz. *Scharf* azonban csak a gyártelepi állomáson szállt be.

A detektívek ugyanabban a kocsiban szakaszban helyezkedtek el és szemmel tartották az asszonyt. *Scharf* né Szárcsán nem szállt ki, ehelyett egy ismeretlen ember jött fel hozzá a kocsiba és egy csomagot adott át neki.

Szécsány állomáson az asszony kiszállt és egyenesen a vasúti vendéglőbe sietett, ahol helyet foglalt egy asztal mellett. A detektívek a szomszéd asztalnál helyezkedtek el és figyelték, hogy mikor jön *Scharf*.

Ekkor délután hat óra lehetett és csak teljes három óra múlva, kilenc óra körül lépett be a vendéglő helyiségébe a beeskereki fogház szökevénye. *Scharf* alig foglalt helyet felesége asztánál, amikor az egyik detektív észrevétlenül a háta mögé lopózott, hirtelen előrántotta revolverét és rákiáltott a mi sem sejtő emberre:

— Fel a kezekkel!

A vendégek között pánikszerű ijedelem támadt az izgalmas jelenet láttára. Sokan a kijárat felé rohantak és menekültek. *Scharf* meglepetésében szóhoz sem tudott jutni, nem ellenkezett és a detektívek megbílycselték.

A szökevényt nyomban visszazállították a beeskereki ügyészségre, ahol kihallgatták. *Scharf* kihallgatása alkalmával a szökés történetét úgy adta elő, mint *Mári* és *Marinac*. Temesvárott vált el két társától, néhány napig ott maradt, majd amikor égni kezdett lába alatt a talaj, Módosra ment, ahol két hétig maradt. *Scharf* kihallgatása végén kijelentette, hogy neki is szándékában volt önként jelentkezni és éppen Beeskerekre akart jönni, amikor elfogták.

A vádtanács a Röser-ügy öt gyanúsítottját előzetes letartóztatásba helyezte

Érdekes fordulat a budapesti bizonyítvány-hamisítók ügyében

Budapestről jelentik: Csütörtökön délelőtt váratlan fordulat történt *Röser* A. Edvin és társainak bűnügyében. A rendőrség, mint ismeretes, *Röser* A. Edvint, *Báder* Miksát, *Szemző* Miklóst, dr. *Lilics* Sztójánt, *Récsényi* Zsigmondot és *Schödler* Józsefet átkísérte az ügyészségre.

Antalfi vizsgálóbíró csak *Rösert*, *Bádert* és *Szemzőt* helyezte előzetes letartóztatásba, a többieket pedig szabadonbocsátotta. Az ügyészség felfolyamodása folytán a budapesti büntetőtörvényszék vádtanácsa dr. *Jankovics* Tibor elnöklésével csütörtökön foglalkozott az ügygel és *Röseren*, *Szemzőn* és *Báderen* kívül dr. *Lilics* Sztójánt és *Récsényi* Zsigmondot is előzetes letartóztatásba helyezte. A rendőrségen őrizetbevettek közül egyedül *Schödler* József szabadlábrahelyezését határozta el a vádtanács. A döntés még nem jogerős, mert a letartóztatottak felfolyamodással éltek a táblához.

Karbolsavas mérgezésben halt mega Dinics-ügy koronatanuja

**A holttest belső részeit a vizsgálóbíró
vegyvizsgálat végett Beogradba küldi**

Noviszadról jelentik: A Jelzálogbank noviszadi portásának, Bernát Sándornak holttestét szerdán délután honcolták fel. A honcolásnál Spasics Szvetisláv vizsgálóbíró, dr. Cseremov György törvényszéki orvos és dr. Strbulja Ljubica kórházi orvosok vettek részt. A boncolás több órán át tartott és a boncolást végző dr. Cseremov György megállapítása szerint a halál feltétlenül öngyilkosság következtében állott be. A boncolóorvos szerint a halál közvetlen oka tehát karbolsav mérgezés volt, melynek nyomai a belső részekben erősen érezhetők. De érdekes a boncoló orvosnak az a megállapítása is, hogy a halál, függetlenül az elfogyasztott nagyobb mennyiségű karbolsavtól, rövidesen bekövetkezett volna, mert Bernát Sándor súlyos szívbajban szenvedett, mely bármely pillanatban kioltotta volna életét. A szívbillentyűk erős elhárjósodása és maga a szív elzsírosodása a szervezet működésének megszüntetését vontja maga után. Ezenfelül Bernát Sándor előrehaladott vérében szenvedett és annak nyomai az agyvelőn tapasztalt lerakódásokon is mutatkoztak. Annak ellenére, hogy a boncoló orvos kétségetkizáróan karbolsavmérgezés állapított meg, Spasics Szvetisláv vizsgálóbíró úgy határozott, hogy előbb a noviszadi kórház vegyészével vizsgálattatja meg a belső részeket és ha a vizsgálat eredménye ezeket is legkisebb kétséget hagyja maga után, abban az esetben a belső részeket leküldik Beogradba az állami vegyvizsgáló intézetbe, mely azután végleges véleményt fog a halál közvetlen okáról mondani.

Bernát Sándor öngyilkosságát különben még egy döntő bizonyíték teszi kétségtelenné. Megtalálták azt a bucsulevelet, amelyet Bernát Sándor feleségéhez intézett és amely szövege szerint így szól:

»Anyukám!

Bocsáss meg nekem, mert mást nem tehettem. Az életemet eldobom, mert semmi értelme nincs. Isten veled! Élj boldogul, majd a túlvilágon találkozunk.

Csókol

Sanyi.

Bernát Sándor lakásán megtalálták a mérget tartalmazó üveget és poharat. A mérget tartalmazó üveg románnyelvű feliratából következtetve, Bernát Sándor a mérget Romániából szerezte be.

Bernát Sándor felesége kijelentette a *Bácsmegeyi Napló* munkatársának, hogy nem igazak azok a városlakosok elterjedt hírei, mintha férjével rosszul élt volna. Ellenkezőleg: a legjobb családi boldogság és egyetértés uralkodott közöttük. Az sem igaz, hogy elhagyta volna az urát, hanem rokonai látogatására a szerémségi ligre ment, ahonnan az öngyilkosság napján kellett volna visszatérnie, de nem jöhetett. Ura az autóbusz állomáson várt is rá, de nem érkezett meg. Egy félórával utóbb az ura öngyilkos lett. Szerinte az öngyilkosságot azért követte el, mert a hank igazgatósága felmondott neki.

A Bajai-uti gyilkosság a felebbviteli bíróság előtt

**A felebbviteli bíróság megsemmisítette a
három Tamási-testvér gyilkossági bűnpe-
rében az ítéletet**

Noviszadról jelentik: A felebbviteli bíróság csütörtökön tárgyalta a szubotica Bajai-uti gyilkos bűnperét. Ez év január huszonnyolcadikán történt Szubotican, a forgalmas Bajai-uton, hogy Tamási István gyári munkás, egyetlen kézzel megölte Szabó Miklós huszonegy éves szubotica napszámot. A társaságában levő két öccse a menekülni akaró Szabó utját elállták és ezáltal elősegítették a bűncselekmény elkövetését.

A vádlottak közül Tamási Istvánt és egyik öccsét letartóztatták, a harmadik vádlott szabadlábon védekezett.

Tamási István a szubotica főtárgyaláson előadta, hogy a kritikus napon este nyolckor két öccsével munka után hazament és közben betértek a Szárics-féle kocsmába, ahol hármasan megittak egy liter bort. Ezután hazaindultak és a Halasi-ut egyik mellékutcáján keresztül eljutottak a Bajai-utra. A három fivér közül kettő az ucca jobboldalán, a legkisebb Tamási viszont a baloldalon haladt. Egyszerre Tamási István azt hallotta, hogy öccse az ucca tulsó oldaláról segítségért kiáltott. Amikorra átért az ucca tulsó oldalára, öccse a földön feküdt, de a közelében senkisé volt. A rendőrség beismerte, hogy megszurta Szabó Miklóst, a főtárgyaláson ellenben tagadta. A másodrendű vádlott ezzel szemben a főtárgyaláson is beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy Szabó mögéje került és minden ok nélkül hátulról megütötte. Láta, amikor Szabó zsebébe nyúlt, mire ő ijedetten zsebkézt vett elő és ekkor mindketten késsel támadtak egymásra. Szabó nem találta el, ellenben ő belészurta a kést. A vádlott a rendőrségen beismerte, hogy idősebbik bátyja is

megszurta Szabót. A főtárgyaláson azonban ezt a vallomását megmáskította. A harmadrendű vádlott azt vallotta, hogy egyáltalán nem vett részt a verekezésben. Az uccai kispárbanak egyetlen szemtanúja volt, a tizenhét éves Vakula Béla, aki előadta, hogy a három vádlott megállította a sötét uccán hazamenő Szabó Miklóst, akinek gunynevét kiáltották utána, majd mind a hárman rátámadtak és verni kezdték. A tanu hallotta, amikor Szabó felkiáltott, hogy megszurta. Segítségére sietett, támasztotta az erősen vérző ember, aki még negyven-ötven lépést ment vele, akkor összeesett és meghalt.

A törvényszék Tamási Istvánt haláltokozó súlyos testi sértésért két évi fegyházra, míg a másik két kiskorú vádlottat bűnsegédletben mondotta ki bűnösnek és fiatakorokra való tekintettel három-három havi fegyházra ítélte. Az ügyész felebbezett, hasonlóképpen a másod- és harmadrendű vádlott is, míg az elsőrendű vádlott megnyugodott az ítéletben. A bíróság az elsőrendű vádlottal szemben fenntartotta a vizsgálati fogóságot.

A felebbviteli bíróság megsemmisítve az elsőfokú ítéletet, új ítélethozatalra utasította a szubotica törvényszéket.

Még ellenfelei is dicsérik Ausztria új elnökét Miklas december 10-én költözik az elnöki palotába

Bécsből jelentik: Meglepetésként hatott, hogy két eredménytelen szavazás után a harmadik szavazásból Miklas Vilmos, a nemzeti tanács jelenlegi elnöke, a keresztényszocialista párt egyik vezető tagja került ki győztesként, mint Ausztria új elnöke.

A jövő hétfőn ő fog bevonulni a köztársasági elnök palotájába. Tulajdonképpen ez annak lett a következménye, hogy a szociáldemokraták, noha két szavazáson kizárták Renner volt kancellár jelöltsége mellett, a harmadikon üres szavazólapon adtak le, ami által lehetővé tették Miklas Vilmos megválasztását. Viszont lehetetlenné tették a gazdaszövetség és a nagy-németek pártjának, hogy dr. Schober János rendőrfőnök legyen az új elnök, aki a tavalyi július 15-iki véres bécsi zavargások óta szálla a szociáldemokraták szemében.

A bécsi sajtó rokonszenvvel fogadja Miklas Vilmost, a puritán életű nyugalmazott gimnáziumi igazgatót a köztársaság legfőbb tisztségében és csak jót vár tőle, mert a nemzeti tanács elnöki székében

mindig tárgyilagos pártatlanságot tanusított és felül tudott emelkedni a pártpolitikai szempontokon. Még a szocialista sajtó is dicséri az új elnök jellembeli kiválóságát,

amely a politikai ellenfelek részéről is tiszteletet parancsol. Csak természetes, hogy a keresztényszocialista lapok ujjonganak az elnökválasztás eredménye felett.

Halmisch Mihály elnöki tisztjének ideje az alkotmány értelmében december 9-ikén este jár le és másnap reggel fogja elfoglalni az elnöki méltóságot Miklas Vilmos. Addig természetesen le fog mondani képviselői mandátumáról és egyben a nemzeti tanács elnökségéről, amelynek betöltésére már megindultak a kombinációk. A parlamenti házszabályok szerint az elnökségre a népképviselőt legnagyobb pártja tarthat igényt s így az új elnök Miklas után szintén a keresztényszocialista párt soraiból fog kikerülni. A legkomolyabb jelölt dr. Ramek, volt szövetségi kancellár, de kivülé emlegetik dr. Heindl, dr. Odenahl és dr. Gürtler volt minisztereket is.

AZ ÁLÉRETT, ALBÁRÓ ÉS ÁLDOKTOR ERDÉLYI BÉLA UNATKOZIK SAJÁT PE- RÉNEK FŐTÁRGYALÁSÁN PILLANATFELVETELEK A NAGY PERRŐL

(Budapesti munkatársunktól.) Az Erdélyi-per legizgalmasabb napjai ezek. Pichler doktor, a millstatti boncolóorvos áll a Schadt-tanács előtt és halkán, lehallított fejjel mesél Forgács Anna utolsó napjairól. Erdélyiüket még a társaságból ismerte. Amikor a szerencsétlen Forgács Anna lezuhant a szakadékba, ő járt hozzá kezelésre. A beteg félt az orvoságtól. Mindentől félt, ami az ura kezéből jött. Ha nem is Erdélyi fojtotta meg a feleségét, akkor is ő ölte meg. Részletekben gyilkolta meg. Kínózta, verte, a lelkét és a testét, napról-napra gyengítette az amugy is egzaltált, beteg nőnek az ellenálló képességét. Válogatott gonoszságokkal tudta kihozni a sodrából.

Olyan ez, mint valami rémmese. A tárgyalóterem csendjében csak a beszélő monoton hangja hallatszik és az újágrók ceruzáinak a nesze, amint végigsiklik a papíron. Pichler mögött egy padon, két kékruhás fogházor között Erdélyi ül, szórakozottan előrehajolva. Unatkozva hallgatja a saját viselt dolgait. Mintha nem is fegyverei, hanem testőrei között ülne. Most a doktor a legérdekesebb ember. Erdélyi a publikumra sandít. Egyébként úgy viselkedik, mintha semmi köze se lenne a dologhoz. Mintha csak egy néző lenne, aki eljött az Erdélyi-per főtárgyalására. A legszívesebben itthagyná az egészét.

Pichler, amikor Erdélyiről beszél, állandóan így aposztrófálja: »Der Herr Doktor Erdélyi.« Ő ma az egyetlen, aki még doktornak titulálja.

A bírói asztal fölött, Schadt elnök kezében megvillan egy fénykép. A halott Forgács Anna feje. A nyakon a fekete vonallal. Mindenki előre hajol. A képet az egész terem látja. Erdélyi elfordítja a fejét. Ő nem kíváncsi...

A közönség: színésznők, ruhatarosnők, írók, hiszterikák és az ajtók mögött egész sereg kétségbeesett nő, akik künn rekedtek és akik összetett kezekkel könyörögnek az újságíróknak, hogy csempésszék be őket. Ha ezt a főtárgyalást a Fővárosi Operettszínházban tartották volna meg! Soha ilyen télt házat. Itt ül Karinthy Frigyes is, Mohácsi Jenő doktor, Gombaszögi Ella, Somogyi Nuszi és még más színésznők. Erdélyi meg van elégedve a sikerrel. Oldalt egy monoklis kretén ül. Pesti műnyelven úgy hívják ezt a típusot: »jampec«. Egész nyugodtan oda lehetne ültetni Erdélyi mellé.

A másik padon csücsülnek a kis halak: a váltóhamisító kollégák. De a tárgyalás előreláthatólag még hosszú ideig elnyulik, úgy hogy rájuk napokig nem kerülhet sor. Unatkoznak. Az egyik a fülét piszkálja, a másik a legizgalmasabb részről ásít. Nincs érzéke az ilyesmire. No és különben is nem az ő bőrcrétől van szó.

Gál Jenő, Erdélyi ügyvédje, mint egy ugrásra kész hőrség, figyel, felesel, közbevág, veszekszik, pöröl, csattog. Soha ilyen népszerűtlen védőügyvédet. Agresszív és szószálhasogató. Erdélyi szemé bámulattal csüng rajta. A farkaskutya néz így az időmitóra. Az ingerültebb vitáknál kajánul mosolyog Erdélyi. Élvezi a »heccet«. Hogy miatta komoly, idős urak hajbakapnak. És miért ez a sok hühö? Hogy felfedjenek egy titkot, amelynek a nyitját csak ők ketten ismerik: Forgács Anna és ő. Forgács Anna már nem beszélhet. Neki csupán csak egy szavába kerülne...

Sok baj van a tolmáccsal. Csetlik-botlik a német nyelv erdejében. Folyton javítják, ismételtetik. Gál valósággal megegzamináltatja a német gramatikából. Tolmács véres verejtéket izzad. Amilyen dühös, a legszívesebben nekiugrana a kis Gálnak, hogy egy kicsit megszorongassa a torkát. Biztosan megégné azt a pár esztendő...

Erdélyi ezalatt a fogházoroknek udvarol. Mintha két kis lány között üldögélne, kurizál, kacérkodik, hajlong. Lakkcipős jobblábát elegánsan felecsapja a halterdére és amikor észreveszi, hogy rajzolják, gyorsan megigazítja a nyakkendőjét. Szarukeretes szemüvege mögött két málé kék szem ragyog. Vörös haja van. A szempillája is vörös. Itt minden körülötte forog, róla, érte, mellette és ellene, de ő csak lézeng örei oldalán és látszólag senki se törődik vele. Oldalt két csinos lány ül, akik kíváncsian pislognak a vádlott felé. És Erdélyi, ha nem félne az ezer szemű Schadt elnöktől, a legszívesebben kikezdené velük. »Dr. Erdélyi vagyok...« Pichler doktor éppen azt magyarázza, hogy valószínűleg kombinált lojtogatással ölték meg Forgács Annát, kézzel és vizes törülközővel, miközben idegrohamot kapott...

Künn, az ajtó mögött Erdélyi szülei állnak. Ők is bevannak idézve tanuvallomásra. Az öreg Erdélyi eltakarja az arcát. Ő szegyenli magát, alérett, albáró és áldoktor fia helyett, akiről ma egy elkésereedett pillanatában azt mondotta, hogy bár inkább a föld alatt tudná...

(mcs.)

HOTEL ROYAL (BEOGRAD)
Kralja Petra 70. Telefon 55-27
Elsőrendű szálloda, legmodernebb komforttal
Szobák 50 dinártól kezdve

A bolgár külügyminiszter a jugoszláv-bolgár helyzetről

Burov külügyminiszter Beogradon keresztül Luganóba utazott

Beogradból jelentik: Burov bolgár külügyminiszter szerdán éjjel feleségével Beogradon és Zagrebön keresztül Luganóba utazott a Népszövetség decemberi ülészakára, amely december tizedikén nyílik meg. Egy nappal előbb Moiovo bolgár pénzügyminiszter utazott Jugoszlávián keresztül Luganóba. A beogradi sajtó ezzel kapcsolatban esodálkozással állapítja meg, hogy Bulgária a Népszövetség ülésére éppen Burovot és Moiovot küldte, akik a legnagyobb ellenségek és már egy éve hivatalosan sem érintkeznek egymással.

Burov külügyminisztert Beogradban a pályaudvaron csak az újságírók várták, mert a külügyminisztérium még a beogradi bolgár követséget sem értesítette érkezéséről. Az újságírók kérdésére, hogy milyen a viszony a két állam között, Burov ezt a rövid választ adta:

— Az én véleményem szerint a helyzet igen súlyos. Ebben a tekintetben nem szabad túlságosan optimistának lenni. És éppen ezért valamennyiünknek nekünk Szófiában és önknek Beogradban minél súlyosabb a helyzet, annál kitartóbban kell dolgoznunk.

Burov ezenkívül megcáfolta az angol sajtónak azt a híresztelést, amely szerint Luganóból Párisba, Londonba és Rómába fog utazni. A bolgár külügyminiszter végül hosszasan beszélgetett a beogradi újságírókkal a horvát kérdéssel és különösen az iránt érdeklődött, hogy mikor oszlatják fel a beogradi parlamentet.

Bonyodalmak a noviszadi villamos társaság szerződése körül

A város szakértői ugyanabban az ügyben egy és ugyanazon napon egy két egymástól eltérő véleményt adtak le — A városi gazdasági bizottság a villamos szerződés megsemmisítését kívánja

Noviszadról jelentik: Egy régóta húzódo városi szerződési ügy foglalkoztatta szerda este Noviszad város gazdasági és pénzügyi bizottságát és néhány napon belül foglalkoztatni fogja a város képviselőtestületi ülését is.

A noviszadi villamostársaságnak a várossal koncesszió-szerződése van, amely ötven évre szól. Egy vitás ügyből kifolyólag a város a szerződés módosítását kívánja és a tárgyalások ebben az ügyben a villamostársaság és a város között eredményesen be is fejeződtek. A tárgyalásokon Boksán Szlavkó és Popovicki Lázár magánmérnökök szerepeltek, mint a város szakértői. A városi képviselőtestületi közgyűlés helyben hagyta a városi tanács és a villamostársaság között létrejött megállapodásokat, de ezt a közgyűlési határozatot többen megfélebbezték és így ebben az ügyben a miniszter is kénytelen volt állást foglalni. A miniszter elutasította a beadott felebbezéseket, de a szerződésbe még néhány, a város érdekeit szolgáló kikötést is belevetett. A városi tanács újabb tárgyalásokat kezdett a villamostársasággal, amely a miniszter kikötéseit elfogadta és ekkor a városi tanács megbízásából Lakics János helyettes polgármester aláírta a módosított szerződést.

Közben dr. Dorota Braniszláv lett Noviszad polgármestere, aki áttanulmányozta a várossal fennálló összes szerződéseket és így a villamostársasággal kötött szerződést is és arra az állapontra helyezkedett, hogy a polgármesterhelyettes nem írhatta alá a városi közgyűlés újabb megkérdezése nélkül a szerződést, amelyet most a közgyűlés elé terjesztenek.

Így került ez a kérdés a szerda este hat órákor megtartott gazdasági és pénzügyi bizottsági ülés elé, ahol azután igen hosszú és érdekes vita indult meg, amely feltűnő mértékű megállapítással végződött.

A bizottsági ülésen dr. Borota Braniszláv polgármester elnökölt és ismertette a villamos-szerződés egész történetét. Elsőnek Profuma Béla nyugalmazott polgármester, magyarpárti képviselőtestületi tag szólalt fel és amellett érvelt, hogy a városi tanácsnak nem volt joga a szerződést a képviselőtestület megkérdezése nélkül aláírni.

Dr. Borota Braniszláv polgármester bejelentette, hogy a miniszter a szerződést csak azzal a feltétellel hagyta jóvá, ha a villamostársaságot kötelezik, hogy három millió dinárnyi beruházást eszközöljön és a közvilágítási áram árát kilowattóránként 15 dinárra szállítsa le. Ezzel szemben a Lakics János polgármesterhelyettes által aláírt szerződésben a villamostársaság csak két millió dinárnyi beruházásra és két dináros árra vállalt kötelezettséget.

Dr. Königstädter Ottó felszólalásában kiemelte, hogy a városi tanács által aláírt szerződés a városra nézve kedvezőbb, mint az, amelyet a képviselőtestület kötött és ezt a város jogügyi bizottsága is megállapította és így a városi tanács jogosítva érezhette magát a városra előnyösebb szerződést aláírni.

Ekkor az iratok között meglepetésszerűen két egymástól eltérő, sőt ellenmondó szakértői vélemény került elő, amelyeket a város szakértői ugyanazon

napon, vagyis 1927. április negyediken, egy és ugyanazon szám alatt iktatva adtak be. Kiderült ugyanis, hogy a város két szakértője: Boksán Szlavkó és Popovicki Lázár mérnökök az egyik szakértői véleményben azt ajánlották a városnak, hogy azzal a kikötéssel járuljanak hozzá a szerződés módosításához, ha a villamostársaság kötelezi magát három millió dinárnyi beruházás eszközésére és a közvilágítást kilowattóránként 15 dinárért szállítani. A szakértők ugyanazon napon egy másik véleményt is beadtak, amelyben beérték azzal, hogy a villamostársaság csak két millió dinár beruházásra és a közvilágítási áramnak kilowattóránként 2 dinárért való szállítására kötelezze magát.

Megállapítást nyert ezalkalommal, hogy a miniszterhez mind a két szakértői véleményt elküldték és a miniszter a kétféle dinár beruházást és két dináros kilowattórát kívánó véleményre írta rá az elfogadási záradékot és ennek alapján tette meg egyéb kiköté-

selt is.

Az ezzel kapcsolatban megindult nagyobb vita végzetével dr. Aradszki Mita képviselőtestületi tag javasolta, hogy a gazdasági bizottság tegyen előterjesztést a közgyűlésnek, mely szerint mondja ki a közgyűlés, hogy a megkötött szerződést megsemmisíti és indítványozza, hogy a közgyűlés küldjön ki egy bizottságot, amely a villamos társasággal megkötendő új szerződés ügyében a villamos társasággal újabb tárgyalásokat kezd. A javaslatot a bizottság elfogadta.

A két szakértői véleményről illetékes helyen azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a két városi szakértő elkészítette az első véleményét és annak elkészülte után a villamos társaság vezetősége figyelmeztette a szakértőket, hogy véleményük igazságtalanul túlmagasan terhelne meg a villamos társaságot és a kapott felvilágosítások alapján a két szakértő azután módosította véleményét. Ilyenképpen született meg az új, illetve a második vélemény.

Cena bég fivére visszautasítja a vérbosszu vádját

„Alkiviades Bebi vére nem lehet ellenérték bátyám véreért”
— mondja Krizics Hasszán bég

Tiranából jelentik: Alkiviadesz Bebinek, Cena bég merénylőjének, a prágai esküdtszéki tárgyalóteremben

Zia Vuicsitrn, aki a prágai törvényszéki tárgyaláson agyonlőtte Cena bég gyilkosát

történt meggyilkolása után a külföldi, főleg a francia sajtóban olyan hírek látták napvilágot, hogy a bűntény voltaképpen bérgyilkosság volt és a prágai esküdtszék

szék előtt álló vádlottat a Cena bég családjának felbujtására, vérbosszúból ölte meg Cia Vuicsitrn. Ezekkel a híresztelésekkel kapcsolatban Krizniu Hasszán bég, a tiranai parlament tagja, aki fivére a meggyilkolt Cena bégnek, erőlyes hangú cáfoló nyilatkozatot tett közzé, amelyben többek között a következőket mondja:

— Megdöbbenéssel olvastam a párisi lapok híreit és kötelességemnek tartom az azokban foglalt gyanúsításokat a legerélyesebben visszautasítani. Az egyik lap azt írta, hogy a gyilkosság vérbosszu műve és Cia Vuicsitrn egy összeesküvő társaság egyenes megbízásából lötte le a tárgyalóteremben Alkiviadesz Bebit. Ebből egy szó sem igaz. Igaz, hogy ebben az évben a gyilkosság évfordulóján családi tanácskozáson áldoztunk meghódolult bátyám emlékének, de ezen az összejövetelen nagyon sok idegen is részt vett és már ez a körülmény is kizárja azt a feltevést, mintha mi itt formális vérbosszút határoztunk volna el. Bátyám igazi gyilkosa nem fogja elkerülni büntetését. A gyilkos-alatt természetesen nem Alkiviadesz Bebit értem, aki csak eszköz volt mások kezében, hanem azokra célok itt, akik ezt a bűntényt megszervezték, finanszírozták és végrehajtották. Alkiviadesz Bebi kiömlött vére nem lehet ellenérték bátyám véreért. Mi bizalommal vártuk a prágai esküdtszék döntését és eszünk ágában sem volt arra gondolni, hogy a vádlottat, aki bírái előtt állt, megöljük.

Krizniu Hasszán bég nyilatkozatának végén kijelentette még, hogy a francia sajtónak ezekben a gyanúsításokban nem lát egyebet szenzációhajhászásnál.

A grabovcii rémnapiok

1914-ben egy katonai büntető expedíció a szlavóniai grabovci községben megölt hat embert és felgyújtott két uccát

Háborus bűnpör a mitrovicai törvényszék előtt

Szremszkamitrovicáról jelentik: A mitrovicai törvényszék csütörtökön kezdte tárgyalni Rossmann Mátyás és társainak bűnügyét, akiket az ügyészség azzal vádolja, hogy 1914-ben, amikor a szerb katonaság kivonult a megszállott Grabovci községből, denúciáltak több szerb polgárt, akiket később az osztrák-magyar katonaság kivégeztetett. A vádlottakat azzal is terhelik, hogy megfélemlítették azokat a házakat, amelyeket később az osztrák katonaság egy büntető expedíciója felgyújtott.

A tárgyalást nagy érdeklődés mellett nyitotta meg Milekics György dr. törvényszéki elnök büntetőtanácsa. A közvédat dr. Rogulja Sztován ügyész látta el és a vádlottakat hat ügyvéd védi, közöttük Drilevics Szekula horvát parasztpárti képviselő, aki önként jelentkezett az összes vádlottak védelmének ellátására.

A vádirat szerint a vádlott Rossmann Mátyás 73 éves grabovcii gazdálkodó, Drum Vinko 47 éves magánzó, Blaszarin Iván pénzügyi ellenőr, Damjanovics Drága kupinováói gazdálkodó egyetemlegesen felöldek a vádiratban felsorolt bűncselekményekért.

Az elnök kérdésére az elsőrendű vádlott Rossmann elmondotta, hogy állandóan Grabovciban tartózkodott akkor is, amikor a szerb hadsereg bevonult. Ezután részletesen elmondotta, hogy 1914-ben egyszer a szerb hadsereg vonult be Gardinoveire és az osztrák-magyar hadsereg kivonult, máskor a szerb hadsereg vonult ki és az osztrák-magyar hadsereg vonult be. Ő több asszony tanácsára fehér zászlót tűzött ki a házára, hogy őt se az egyik, sem a másik katonaság ne bántsa. Már

nem emlékszik a történetekre, csak arra, hogy egy napon tíz asszony jött hozzá és elvitte butorát azért, hogy azt ne vihessék el a katonák. Később a katonák mondták neki, hogy a butorát sohasem fogja látni.

— Egy napon — mondotta — magam sem tudom miért, a vitejevci katonai parancsnokság elé állítottak, kihallgattak és egy katonával visszakisértek. A katoná utközben 30 koronát kért tőlem és biztosított, hogy akkor nem fognak bántalmazni a község házában. Akkor tudtam csak meg, hogy a község házára kísérek. Tizenkét némettel együtt egy iskolába zártak be, ahol több napig voltunk. A grabovcii szerb pap egy napon közbenjárta a szerb katonaságnál és közölte, hogy mindig jó viszonyban élünk a szerbekkel, mire szabadon engedtek bennünket.

— Bántalmazták? — kérdezte az elnök.
— Nem. Hat nappal szabadulásunk után újból bevonult a községbe az osztrák-magyar katonaság és kivonult a szerb.

— Mi történt azután?
— Két osztagból állt a büntető expedíció és az mindjárt két uccában kezdte meg a gyújtogatásokat. Nekem megparancsolták, hogy mutassam meg a szerbek házáit.

— Megmutatta? —
— Igen, mert kellett. De nem tudom, hogy később mi történt, mert már késő este volt.

—Több tanu azt mondja, hogy lekete keresztel feljellette meg azokat a házakat, amelyeket később felgyújtottak

— Ez nem igaz. Tanum van rá, hogy én is részt vettem az oltásoknál.

— Meddig volt ott a büntető expedíció?

— Csak néhány napig. Két uccát gyújtottak fel, mire én és még néhányan elmentünk egy tábornokhoz, aki a lelkésznél lakott és kértük, hogy akadályozza meg a további gyújtogatókat. Mikor az uccára értünk, már több ház égett. Olyan házak voltak, amelyekben szerbek laktak, de voltak olyanok is, amelyekben németek laktak. Korosec Antun jelenlegi miniszterelnök, aki akkor az osztrák parlament tagja volt, interpellált is az ügy miatt.

Drum Vinkó másodrendű vádlott annak idején pénzügyi szemlést Grabovcin. Kijelentette, hogy nem követett el semmiféle büncselekményt.

Az elnök: A tanu szerint karddal összekaszabolta Katijevis Ljubát.

A vádlott: Nem igaz.

— Nem igaz, hogy Svebics Matija házat felgyújtotta?

— Nem igaz. Nem volt parancsunk arra, hogy bárkit is bántsunk és a házakat felgyujtsuk.

Blazsanin Iván vádlott mindent tagadott. 1912-ben ismerkedett meg Rossmannal, jelen volt, amikor az osztrák-magyar katonaság Pejics főerdészt és hat szerb parasztot karddal agyonvagdaltak. Rossmann akkor nem volt ott, míg maga Blazsanin nem vett részt semmiben, csak mint néző volt ott.

Damjanovics Drága vádlott elmondotta, hogy a háboru alatt, mint tolmács szolgált, de mivel nem tudott jól magyarul, hamarosan hazaküldték. Semmiről nem tud semmit.

Az elnök: Hallotta, hogy Grabovcin többeket agyonlőttek?

Damjanovics: Igen, hallottam, erről sokat beszéltek.

A tárgyalást ezután délutánra halasztották és délután három órakor a tanu kihallgatására került a sor.

Jovanovics Péter volt pénzügyi szemlést hallgatták ki először, akitől azt kérdezte az elnök, hogy igaz-e, hogy a pénzügyorség a háboru alatt alá volt rendelve a katonaságnak.

A tanu azt válaszolta, hogy rendes körülmények

között nem voltak a katonaság alá rendelve, de a háboru alatt igen.

A következő tanu szintén Jovanovics Péternek hívják, grabovcui cigány. Elmondotta, a kritikus napon a község valamennyi szerb lakóját a Brandner-féle vendéglőbe terelték, ahol katonák vették őket körül, azután odahivatták Rossmant és felszólították, hogy mutassa meg azokat, akiket gyanusaknak tart. Rossmann újjával rámutatott néhány emberre, akiket ezután félredlítottak. A többieket elterelték és később különböző szlavóniai községekbe internálták őket. Azokat, akiket Rossmann kiválasztott, a katonák kardokkal szétkaszabolták és holttesteket az udvaron elégették.

Az elnök és a védők kérdéseire a tanu többiben ellentmondásba keveredett.

Csirkovics Dusán cigány azt vallotta, hogy ő is azok között volt, akiket a Brandner vendéglőben kiválasztottak. Egy katona a fölhúzóvágtá, ráta-posott, mire ő halottnak tette magát és így menekült meg.

Bukovde Koszta földműves részletesen elmondotta a történeteket. Egy büntető expedíció érkezett Garbovcira és délután két órára berendelték a Brandner-féle vendéglőbe az összes szerbeket. Ő nem ment el, de egy rendőr érte jött és odavitte. A katonák felszólítására Rossmann tíz embert választott ki, köztük Taborovics Boskó tízéves fiút is. A gyerek térdre esett Rossmann előtt és sirva könyörgött kegyelemért. Rossmann meg is kegyelmezett neki és a másik csoportba állította, amelynek tagjait azután elkergették. Egy asszony, akinek hozzátartozója volt a kiválasztottak között, elájult és összeesett. A katonák őt is összekaszabolták.

Dr. Crcsics védő figyelmeztette a tanu, hogy a vizsgálóbíró előtt még mind a tíz halálraítelt szerb nevét közölte, most pedig csak egyet tud.

Drljevis Szekula védő azt kérdezte a tanutól, hogy mióta ismeri Drumm vádlottat.

— Nem számoltam meg a napokat — mondotta haragosan a tanu.

Délután hat órakor az elnök a tárgyalást félbeszakította és folytatását péntek reggel kilenc órára tűzte ki.

bizonytalanná vált, hogy Chamberlain külügy-miniszter elutazhat-e Luganoba a népszövetségi tanácsülésre.

A külügyminiszterium már értesítette a Népszövetség főtitkári hivatalát, hogy sir Austen Chamberlain csak abban az esetben fog résztvenni a tandem ülésében, ha a király állapota jobbra fordul, ellenkező esetben valamelyik minisztertársa, valószínűleg lord Cushendun fog helyette Luganoba utazni.

Ujabb londoni jelentés szerint szombat óta a csütörtök délelőtt tizenegy órakor kiadott orvosi jelentés az első, amely reményteljesebben hangzik és amely némi bizalmat kelt arra nézve, hogy a király fel fog gyógyulni.

A jelentés úgy szól, hogy a király az éjszakát nyugodtan töltötte, a hőmérséklet ma délelőtt alacsonyabb volt és a fertőzés félszke, amelyet még mindig komolynak kell tekinteni, kezd lokalizálódni, a közhír pedig lassan javul. Az udvari hivatalnokok azt mondják, hogy a király legközelebbi környezetében a királyi pár tagjai és a beteg maikodó kezelőorvosai hasz-szu idő óta nem tapasztalt optimizmust mutatnak.

Halálos éjjelizene

Gyilkosság Gyakovón

Osziokról jelentik: A szlavóniai Djakovó községben gyilkosság áldozata lett Mihájlovics Obrád muzsik cigány. Éjjeli zenét adott szomszédjának, aki összeszidta, majd baltát fogott és azzal agyonverte Mihájlovicsot.

A gyilkosságot megelőzően Mihájlovics az egyik szomszédos községben lakodalomban volt, ahol muzsikált. A lakodalomból hajnalban indult hazafelé meglehetősen ittasan. Amint beért Djakovóra, elővette dudáját és az ismerősei ablaka alá állva éjjeli zenét adott. Csaknem minden ház előtt eldudált egy nótát, így egyik szomszédja, Katic János ablaka előtt is. Katic hamar felébredt a dudaszóra, kinyitotta az ablakot és elzavarta Mihájlovicsot. Az ittas muzsikusz azonban visszatért és ismét játszani kezdett. Erre Katic kiment az uccára és összeverte a cigányt, aki ezután továbbállt ugyan, de amint Katic megett becsukódott az ajtó, visszatért a ház elé. Az újabb éjjelizene annyira kihozta sodrából Katicot, hogy baltát fogott és azzal kétszer rácsújtott Mihájlovics fejére. A cigány nyomban összeesett és néhány perccel később meg halt.

A gyilkost a csendőrség letartóztatta. Kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy tettét erős felindulásban követte el.

Az angol király láza ismét emelkedett

A walesi herceget szerdára várják Londonba

Csütörtökön optimista orvosi jelentést adtak ki

Londonból jelentik: A legaggasztóbb tünet a szerdán este kiadott hivatalos orvosi jelentésben, amelyet a két udvari orvoson kívül még két londoni specialista irt alá, hogy

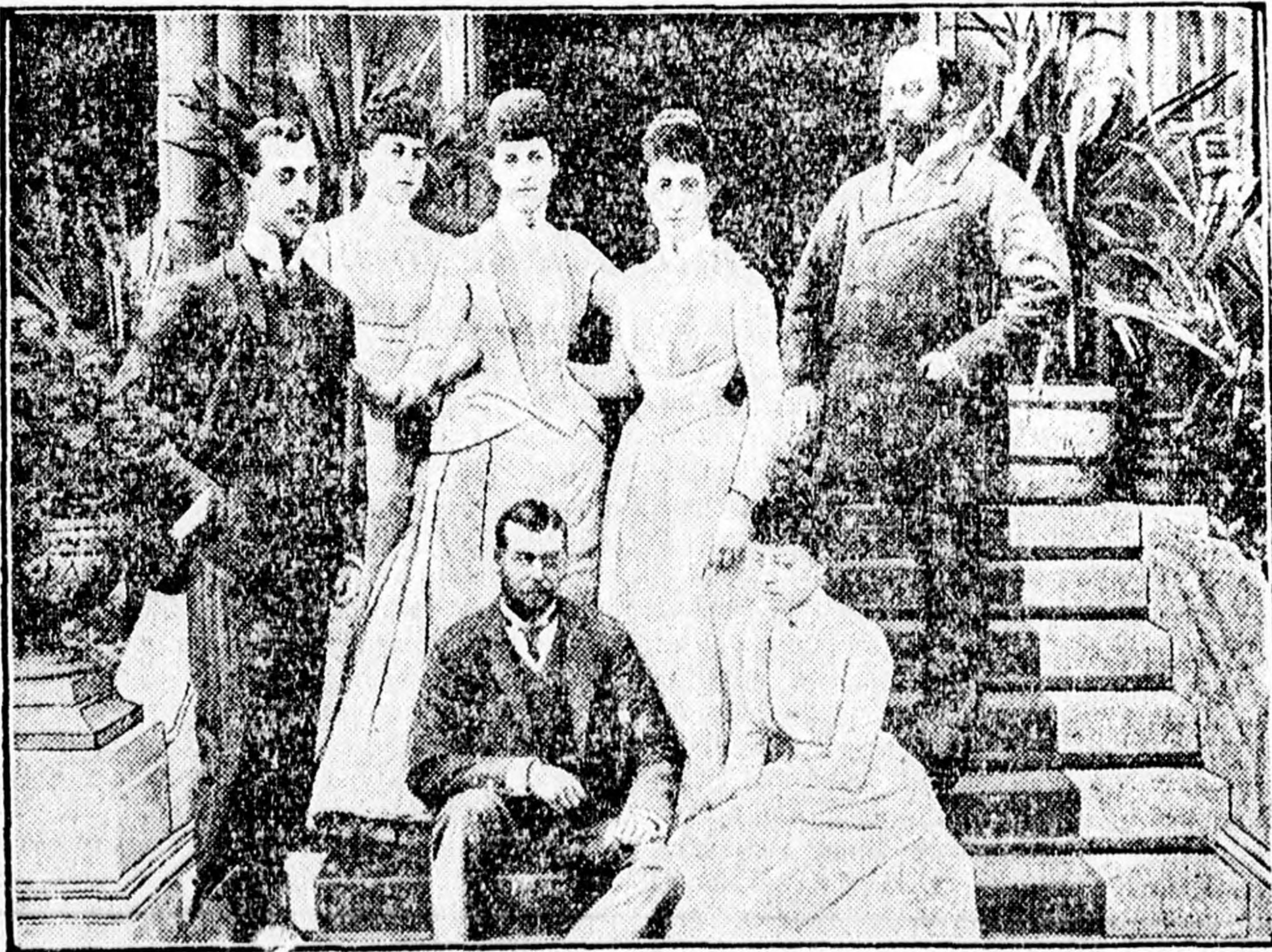
a király láza ismét emelkedett, ami arra vall, hogy a tüdő és mellhártya fertőzőes lobosodása nem csökkent,

a kedvező jelenség ellenben az, hogy a nagybeteg ki-

esetre kielégítőnek veszik, hogy az erőbeli állapot egyelőre nem ad okot az aggodalomra.

Szerdán este könnyebb köd ereszkedett le Londonban, mire a meteorológiai intézet utasításai alapján

különböleges viihanykészüléket szereltek fel a király előszobájában, amely a helyiséget teljesen kődmentesen tartja.

Anglia két uralkodója, néhai VII. Edward (fenn jobbról) és a nagybeteg V. György király (a lépcsőn ülve) walesi herceg korában

rály aránylag jól töltötte a szerdai napot és erőállapota nem hanyatlott.

A király állapota azonban újból aggodalomra ad okot, miután az újabb jelentések szerint

a fertőzőes folyamat megismétlődött és a hőmérséklet emelkedett.

Orvosi körökben azt hiszik, hogy ennek az újabb fertőzőes visszaesésnek időtartama határozatlan. Minden-

A walesi herceg hétfőn reggel érkezik Brindisibe, ahol teljes gőz alatt álló mozdollyal várja a külvonatot, amely tíz perccel az *Entreprise* kikötése után indul el. A herceg valószínűleg jövő szerdán este érkezik a londoni Viktória-pályaudvarra. Dar és Salamából a 6250 mérföldnyi utat alig tíz nap alatt fogja megtenni.

György király súlyos betegsége miatt

Felépül

a szubotcai vámpalota

A város ingyen telket ad az építkezés céljára

A szubotcai vámhivatal felépítése ügyében az illetékes minisztériumok a legközelebbi napokban meghozzák a végleges döntést. A vámhivatal igazgatósága egy évvel ezelőtt elhatározta, hogy a teherpályaudvar mögötti téren kétemeletes vámpalotát építtet.

A pénzügyminiszter javaslatára annakidején a pénzügyi törvényben felvettek egy szakaszt, amelynek értelmében a többi vámhivatalnak is elrendelték, hogy saját épületükben helyezkedjenek el és lehetőleg új épületet építsenek. A pénzügyi törvény erre a célra kitulta a vámgazgatóságoknak azt az összeget, amit a vámhivatalok kövezetvám címen szednek be.

A kezdeményezés óta egy év múlt el és a vámhivatal építési terve egy lépéssel sem haladt előre. Szotirovics Szotir szubotcai vámgazgató több ízben eljárta az illetékes minisztériumoknál, ahol most ígéretet kapott, hogy az ügyet a legközelebbi napokban véglegesen rendezni fogják. A vámgazgatóság, mihielyt az építésiügyi minisztérium és a pénzügyminisztérium jóváhagyják a tervet, kérvényt fog benyújtani a városhoz, amelyben ingyen telket fog kérni. A városi tanács elvben már korábban hozzájárult ahhoz, hogy a teherpályaudvar mellett fekvő üres telket átadja.

Petrovics Koszta szubotcai városi főmérnök a vámpalota építési ügyében pénteken reggel Beogradba utazik és a főispánnal együtt közbenjár az illetékes minisztériumoknál.

Az új üzleti évre szükséges

ÜZLETI KÖNYVEKET

már most rendelje meg a

Minerva nyomda r. t.-nál

Subotica

A minisztertanács ülésén megegyeztek a Zágreb elleni intézkedések ügyében

A csendőrség főparancsnokát nevezték ki zagrebi hadosztályparancsnoknak

Beogradból jelentik: A minisztertanács csütörtökön este hat órától háromnegyed kilencig ülést tartott, amelyen megegyezés jött létre az egyes pártokhoz tartozó miniszterek között a Zagrebban fogantatandó intézkedésekre vonatkozóan. Hogy milyen értelmű megállapodásról van szó, azt nem lehetett megtudni. Az ülés után a következő kommunikát

adták ki:

»A minisztertanács mai ülésén foglalkozott a zagrebi eseményekkel. Ezután reszort-ügyeket tárgyaltak.»

A Száva-hadosztály parancsnokságát a hadügyminiszterium Tomics Zsivojin tábornokra, a csendőrség legfőbb parancsnokára bízta.

Változatlanul feszült az osztrák politikai helyzet

Postás- és táviró-sztrájk fenyeget Ausztriában

Bécsből jelentik: Az osztrák parlamenti életben a feszültség egyre tart.

A posta, táviró és telefonalkalmazottak passzív rezisztenciájára nem gyengült és a posta kézbesítés csütörtökre megszűnését teljesen megkérdőjelezték.

Még súlyosabbá teszi a helyzetet, hogy a *Technikai Unto* csütörtök délután kiadta a jelszót, hogy minden erővel és rendelkezésre álló eszközzel folytatni kell az amerikaiást.

A németi tanács pénzügyi bizottságának csütörtöki ülésén megszavazták az állami tisztviselők fizetésemeléséről szóló javaslatot. *Kienböck* pénzügyminiszter a kormány nevében kérte a javaslat elfogadását és hangsúlyozta, hogy a kormány 30 százaléknál nagyobb segítyt nem folyósíthat, mert különben lehetlenné volna a kormány beruházási programjának végrehajtása. A bizottság kormánypárti tagjai valamennyien a kormány javaslata mellett szavaztak, úgyhogy a szociáldemokraták kisebbségben maradtak. A javaslat most a nemzetgyűlés elé kerül és miután valószínű, hogy a nemzetgyűlés is megszavazza a 30 százalékos fizetésemelésről szóló javaslatot.

számlolni kell azzal, hogy a közalkalmazottak által kilátásba helyezett posta, táviró és telefontsztrájk megkezdődik.

Ennek elkerülése végett csütörtök délután tárgyalások indultak meg a kormány és a politikai pártok között.

A politikai feszültséget az elnökválasztás sem enyhítette, aminek jele az a heves összetűzés, amely a költségvetési bizottság csütörtöki ülésén játszódott le *Bauer* Ottó szociáldemokrata és *Hampel* német nemzet képviselő között. *Bauer* Ottó a nagynémet párt magatartását a tisztviselők fizetésemelése ügyében ballépésnek mondta, mire *Hampel* a következőképen

szólt közbe:

— Önnek van ma legkevésbé joga ballépésről beszélni!

— Olyan emberekkel — replikázott *Bauer* Ottó — akik egy kilencvenzemes munkásgyilkost jelöltek köztársasági elnöké, nem állok szóba. *Schober* rendőr-főnök rágalmozó, hazug és őt akarták Önök elnöké választani!

A heves vitának az elnök csak nagynehezen tudott végetvetni.

A köztisztviselők fizetésrendezésére vonatkozó törvényjavaslat a nemzetgyűlés csütörtöki ülésének napirendjére volt tárgyalásra tűzve, erre azonban nem került sor, mert

a javaslatot még az ülés megnyitása előtt levették a napirendről.

A nem várt fordulatot azzal magyarázzák, hogy a keddi napon több békítő akció indult meg, amelyek arra irányulnak, hogy a köztisztviselők redukálják igényeiket.

Az akció sikere érdekében elsősorban a szociáldemokraták vetik latba befolyásukat, akiknek minden törekvésük arra irányul, hogy a posta, táviró és telefonalkalmazottak passzív rezisztenciáját ezzel a taktikai sakkhúzással leszereljék, másrészt pedig, hogy a nagynémet pártot a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat parlamenti tárgyalásánál kényszerhelyzet elé állítsák és biztosítsák a javaslat elfogadását.

A többségi pártok a szociáldemokraták taktikai húzását azzal akarják ellensúlyozni, hogy egy légszoros bizottságot küldtek ki a közalkalmazottakkal való békítő tárgyalásokra és azt remélik, hogy még a pénteki napon sikerülni fog a közalkalmazottakkal megállapodásra jutni.

Politikai krökben ennek a bizottságnak a működése elé nem sok reménnyel tekintenek.

TÖZSDE

Zürich, dec. 6. (Zárlat.) Beograd 9.12 és ötnyelcad, Páris 20.28, London 25.18, Newyork 519.12, Brüsszel 72.17, Milánó 27.18, Madrid 83.85, Amszterdam 208.45, Berlin 123.71, Bécs 73.02, Szófia 3.7475, Prága 15.3875, Varsó 58.20, Budapest 90.54, Bukarest 3.075.

Beograd, dec. 6. (Zárlat.) Páris 221.22—223.22, London 275.53—276.33, Zürich 1094.10—1097.10, Milánó 296.60—298.60, Amszterdam 2281.25—2287.25, Berlin 13.54—13.57, Bécs 7.985—8.015, Prága 168.20—169, Budapest 990.56—993.55.

Zagreb, dec. 6. (Zárlat.) Páris 221.22—223.22, London 275.53—276.33, Zürich 1094.10—1097.10, Milánó 296.60—298.60, Amszterdam 2280.50—2286.50, Berlin 13.54—13.57, Bécs 798.50—801.50, Prága 168.20—169.

Szombori főzsde, dec. 6. Buza bácskai vasut 235—240, rozs bácskai vasut 230—235, zab bácskai vasut 237.50—242.50, árpa takarmányi 64—65 kg. 250—255, tavaszi 67—68 kg. 270—275, Baranya 69—70 kg. 280—285, újtengeri csöves 230—235, bab orig. 800—820. Liszték: 0gg 345—355, 0g 345—355, ketes 325—335, ötös 305—315, hatos 265—280, hetes 245—260, nyolcas 195—205, korpá finom 185—190. Irányzat: lanya.

Noviszadi terménytőzsde, dec. 6. Buza bácskai, felsőbácskai, tiszavidék bácskai és szerémi 79—80 kilós 240—245, buza bácskai 79.80 kg. I—V. 255.260, bánáti, bánáti paritás Vrsac 79—80 kilós 234—238. Árpa bácskai 65 kilós 255—260, bácskai tavaszi 68—69 kilós 285—290. Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 240—245. Tengeri bácskai új 232.50—237.50, bácskai új XII—I. 237.50—242.50, bácskai III—IV. 272.50—277.50, bácskai III—IV—V. 275—280, bácskai IV—V. 290—285, szerémi új 235—240, szerémi új XII—I. 237.50—242.50, szerémi új III—IV—V. 277.50—282.50. Liszt 0gg és 0g bácskai 345—355, 2-es 325—335, 5-ös 305—315, 6-os 270—280, 7-es 255—265, 8-as 205—215. Korpá bácskai és szerémi 177.50—182.50. Irányzat lanyhább, forgalom 44 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, dec. 6. Határidőüzlet: Buza márciusra 26—26.16, zárlat 26.08—26.10, májusra 26.86—27, zárlat 26.94—26.96. Rozs márciusra 24.58—

24.78, zárlat 24.78—24.80, májusra 25.08—25.28, zárlat 25.26—25.28. Tengeri májusra 28.10—28.26, zárlat 28.26—28.28, júliusra 28.38—28.42. Készárpiac: buza 24.85—25.80, rozs 22.75—22.95, takarmányárpa 25.10—25.70, sóárpa 26.50—28.56, köles 25.75—26.50, repce 45.50—46.56, tengeri 24.90—26.25, zab 25.15—25.90, korpá 18.50—18.75.

Chicago terménytőzsde, dec. 6. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza december (115 és fél) 115 háromnyolcad, március (119 egynegyed) 119 ötnyelcad, május (122) 122 egynyolcad. Tengeri december (83 és fél) 83 háromnegyed, március (86 ötnyelcad) 87, május (89 egynegyed) 89 ötnyelcad. Rozs december (100 egynyolcad) 100 háromnyolcad.

Liverpooli terménytőzsde, dec. 6. (Zárlat.) Buza december (9 sh 1 háromnegyed d) 9 sh 0 egynegyed d, március (9 sh 1 és fél d) 9 sh 1 egynegyed d, május (9 sh 2 és fél d) 9 sh 2 egynyolcad d, július (9 sh 3 és fél d).

Winnipeg terménytőzsde, dec. 6. Középfolyamok: Buza december (116 egynyolcad) 116, március (122 ötnyelcad) 122 és fél, május (124 háromnyolcad) 124 háromnyolcad.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 216 (—0), Apatin 283 (—7), Bogojevo 278 (+1), Vukovár 218 (+4), Noviszad 209 (+6), Zemun 242 (—0), Pancsevo 222 (—2), Szmederevo 304 (—0), Orsava 252 (—0). Dráva: Osijek 104 (—4). Száva: Zagreb —70 (—8), Brod 398 (—26), Mitrovica 317 (—73), Beograd 188 (—2). Tisza: Senta 128 (—10), Becsej 100 (+13).

Aladdin
petroleum csodabánya
Kézen és mértővel
Barzel Subotica

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Vasárnap, december 9-ikén délelőtt 11 órakor matiné és divatrevü: A divat fejlődése az ókortól napjainkig. Előadás vetített képekkel. Tartják: Solymos Bea író és Sava Rajković festőművész, utána mannequinok felvonulása.

*

— **Manojlovics Dusan főispán Noviszadon és Beogradban.** Manojlovics Dusan, Szubotica város főispánja csütörtökön Noviszadra utazott a bácskai pravoszláv konzisztórium ülésére. A főispán pénteken Beogradba utazik, ahol két napig fog tartózkodni, majd Sztaribecsejre megy, ahol résztvesz a nagy körvadászaton, amelyen megjelenik Vukicszevic Velja volt miniszterelnök, Hadzsics Stevan hadügyminiszter és Seba Jan beogradi csehszlovák követ is.

— **Kitiltatott noviszadi híradó.** Noviszadról jelentik: Ófelsége a király az S. H. S. királyság megalakulásának tizedik évfordulója alkalmával több noviszadi bírót magas kitüntetésben részesített. A Szent Száva rend második osztályát kapta Dimsics Alekszandar dr. semmitöszéki elnök, a Szent Száva rend harmadik osztályát Markovics Milán semmitöszéki tanácselnök, Jakovics Alekszander, Petrovics Brunó, Orgicszevic Antun, Gyukics Bogdán és Pavlovics Toma noviszadi felebbviteli bírósági tanácselnökök és dr. Belajdzics Vladimir törvényszéki elnök.

— **Szubotica újabb átiratban követelte a bácskai tartománytól, hogy fizessen bért a középiskolák építtetésért.** Szubotica város tanácsa a napokban újabb átiratot intézett a bácskai tartományi választmányhoz és kérte, hogy a szubotici középiskolai épületek használatáért a tartomány fizessen a városnak megfelelő bérösszeget, ami évente mintegy hatszáz ezer dinárt tenne ki. A tartományi választmány a városnak ezt a kérését egyizben már elutasította azzal az indoklással, hogy az épületek javítását maga a tartomány végzi. Hír szerint nincs kilátás arra, hogy a tartomány a város újabb kérése következtében megváltoztatja eredeti álláspontját, ebből kifolyólag egyébként kínos incidens történt szerdán Szuboticán. Az iskolaszék megakadályozta, hogy a főgimnázium új igazgatója Sztójics Varsa beköltözzék a gimnáziumi épületben levő igazgatólakásba, amelyet szerdán reggel üritett ki a Vukovára áthelyezett Garics Janko igazgató. Az új gimnáziumi igazgató a közoktatásügyi miniszterhez fordult panasszal.

— **A bácskai tartományi választmány ülése.** Szomborból jelentik: A bácskai tartományi választmány Klicin Miha elnökletével szerdán délelőtt ülést tartott, amelyen több mezőgazdasági ügyben hoztak határozatot. A választmány a bácskapalánkai méhészeknek négyezer dinár segítyt, a karavukpvoí Agráriának ötezer dinárt szavazott meg. A szombori földműves egyesületnek pedig egy magtisztító gépet adott a tartományi választmány. Elhatározta a választmány, hogy a tartomány legközelebb egy mezőgazdasági szakapot fog kiadni. Végül elhatározták, hogy a tartomány koszanicszevoji birtokán termelt hater kilogram rózsét eladják a hadügyminiszteriumnak 5.25 dináros árban.

— **A szubotici városi tanács vacsorája a polgármester tiszteletére.** A szubotici városi tanácsosok és az ügyosztályok vezetői csütörtökön este intim vacsorát rendeztek a Beograd-szállodában Sztjépic Károly dr. polgármester tiszteletére, a polgármester királyi kitüntetései alkalmából. A vacsorán több felköszöntő hangzott el.

— **Eljegyzés.** *Rosenteld* Béla (Ada) és *Renner* Rózsika (Vác) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A köztársasági elnök ellenőriztette a miniszterelnök telefonját.** Kownból jelentik: Sipovic Aranka telefontisztviselő letartóztatásából állami affér lett. Az volt a vád ellene, hogy kihallgatta Voldemaras miniszterelnök telefonbeszélgetéseit és megszegt a hivatalos titoktartást. A letartóztatott telefonkezelőnt eddig hiába vallatták, nem árulta el, hogy kinek a megbízásából követelt el indiszkréciót. Most végre bevallotta, hogy Smetona köztársasági elnök volt az, aki tudni kívánta, hogy kikkel és miről beszél Voldemaras miniszterelnök.

— **Revolveres szerelem.** Osziyekről jelentik: Az Osziyek melletti Laszlovó községben nemrégiben véres szerelmi dráma játszódott le. Balázs Mihály tizenkilenc éves fiatalember beleszeretett Kiss Anna tizenhét éves leányba, aki viszonzta is udvarlója érzelmeit, a leány szülei azonban nem nézték jó szemmel a fiatalok szerelmét. Balázs Mihály, aki nem tudott lemondani szerelméről, ekkor négyszer rálőtt a lányra, majd önmagára sötötte a revolvért. Mindketten súlyosan megsebesültek és csak hónapok múlva gyógyultak föl. Balázs szerdán felett tettért az osziyei törvényszék előtt. A tárgyaláson azzal védekezett, hogy nem akarta megölni sem a leányt, sem önmagát, csupán a leány szüleire akart rájjeszteni. A törvényszék súlyos testi sértés bűntettében mondta ki bűnösnek a legényt és három havi börtönre ítélte. Érdekes, hogy időközben Balázs megnősült, egy másik lányt vett feleségül és Kiss Anna is más férfi felesége lett.

— A magyar kormány külföldi kölcsönt akar felvenni. Genfben jelentik: Gróf Bethlen István magyar miniszterelnöknek, Wekerle pénzügyminiszternek és Bud gazdasági miniszternek genfi útjával kapcsolatban népszövetségi körökben azt hiszik, hogy a magyar kormány új nagy kölcsönt akar vállalni. Ez azonban nem a Népszövetség útján történne, mert akkor ismét bizonyos pénzügyi ellenőrzésnek kellene az országot alávetni. Inkább arról van szó, hogy a magyar kormány a Népszövetség pénzügyi szakértőinek véleményét akarja meghallgatni, hogy azután tisztában lehessen annak lehetőségével, hogy nagyobb magyar kölcsönt el tudnának-e helyezni a nemzetközi pénzpiacokon. Lehetséges, hogy gróf Bethlen Genfben, ahol a Népszövetségi Tanácsnak csak bizottsági tárgyalnak, Luganóba utazik, a tanács teljes ülésére.

— A párisi tőzsdebotrány újabb fejleményei. Párisból jelentik: A Gazette du France botrányában a nyomozás tovább folyik. A lap hirtelen elbocsátott alkalmazottai számszerint négy százötvenen gyűlést tartottak, amelyen követelték, hogy egyhavi fizetésüket, valamint illő kártérítést fizessenek nekik. Ugyancsak gyűlést tartottak a Gazette du France volt ügynökei is, számszerint kétszázötvenen, akik viszont tiltakoztak becsületüknek az ügyben való meghurcolása ellen.

— Kísérletek a rakétakerékpárral. Brooklynból jelentik: Még a kísérletezés legelején tartanak a rakéta-automobillal s a főtárlók máris újabb rakéta-járművön törnek a fejüket. George White kapitány, aki jelenleg Brooklynból a madár-módrá repülő gépek konstruálásával foglalkozik, úgy akarja megoldani gépe legnehezebb problémáját, az indulást, hogy rakétákkal adja meg a kezdő sebességet a madár-repülőgépeknek, amely azután már mozgó szárnyaival könnyen száll a levegőben. Egy leszerelt motorkerékpáron próbálta ki a rakéták hatását s a merész vállalkozásra hatalmas nézősereg jött össze a brooklyni velodromban. A kerékpár hátsó részére valami dobozzerű szerkezetet szerelt föl White, ebbe erősítette bele a rakétákat, felült a gépre és cigarettája tüzevel begyújtotta. Nagy zajjal sisteregtek a rakéták, de valami hiba lehetett, mert alig szaladt a kerékpár ötven-hatvan métert, a rakéták borzasztó füstöt lövelve zúgtak el a fotografusok feje mellett, be a közönség közé. Az ijedelmén kívül más baj nem történt, úgyhogy azonnal felszerelték a második rakétadobozt. Most akkora füst támadt, hogy a kerékpár gazdától együtt eltűnt s csak pár másodperc múlva bontakozott ki a gomolyagból s lassu iramban pár méter híjján körülszaladt a pályán, majdnem eljutott a starthelyig. Azonnal kiszámították, hogy a rakéta-kerékpár az eső útját huszonhét kilométeres órákenti átlag sebességgel tette meg. White kapitány tehát most még messzebb került a madár-repülőgép megoldásától, mint eddig volt, mert előbb a rakéta-kerékpár problémáját kell megoldani.

— Magyaránnyu panamát leplezték le a román munkásbiztosító pénztáráról. Bukarestből jelentik: A munkásbiztosító pénztár bukaresti központjánál óriási visszaélések jöttek a nyomára. A panamát egy kétmillió leies bon pattantotta ki, amelyet a központ kasszájában találtak meg és amelyet Lupu volt miniszter kabinetfőnöke irt alá. A vizsgálat szerint a bont jogtalanul utalták ki és a pénzt is jogtalanul vették fel. Azt is megállapította az eddigi vizsgálat, hogy a különböző alapokat jogtalanul használták fel. A magyaránnyu panama ügyében a vizsgálat tovább folyik.

— Terjed a lázadás Afganisztánban. Londonból jelentik: Délafganisztánban egyre jobban terjed a lázadás. A lázadókkal való béketárgyalások meghiusultak. Amanullah király elhatározta, hogy fegyverrel veri le a lázadást, a királyhű csapatok élére maga Amanullah állott. A csapatok megkezdték az előnyomulást a veszélyeztetett területeken. Szerdán újabb két törzs csatlakozott a lázadókhöz. Dzsalahában a lázadók felgyújtották a király nyaralóját. Az India—afganisztáni határon véres harcok dúlnak.

— Negyedszer választ Martonos képviselőtestületet. Martonosról jelentik: Eddig Martonoson már háromszor választottak községi képviselőtestületet, de mindháromszor megsemmisítették a választást. November 6-ikán 21 Vucics- és 19 Eremics-párti radikális választottak. A választást azért felebbezte meg az Eremics-párt, mert a választási elnök a választói névjegyzékbe utólag felvett polgárokat nem engerte leszavazni. Március 22-ikén megint a radikálisok közt folyt a küzdelem. Ez alkalommal 27 Eremics, 13 Vucics-párti jutott be a képviselőtestületbe. A választást ekkor Vucicsék felebbezték meg, mert az ellenpárt a plakátokkal óriási arányú, törvényben meg nem engedett kereskedést folytatott. Az első választást a közigazgatási bíróság, a másodikat pedig a főispán semmisítette meg, a főispán döntés ellen beadott felebbezést a közigazgatási bíróság visszautasította. Augusztus 19-ikén zajlott le a harmadik választás. Ekkor az Eremics-párt 14, Vucics 3, a magyar párt 13, a Fribicevics-párt 4, a demokrata párt 3, a tanyai párt 3 tagot juttatott a képviselőtestületbe. Ezt a választást az Eremics-párt felebbezte meg, mert az egyik választókörzet elnöke a Vucics-párt listáján volt fölveve képviselőjelöltnek. A főispán helyt adott a felebbezésnek, a közigazgatási bíróság elutasította a főispáni határozatot megfélemező paraszt. Dr. Korosec Antun belügyminiszter január 20-ikára tüzte ki a legújabb választást, amelyre a pártok már most megkezdték az agitációt és propagandát.

— Indián megalakult az új képviselőtestület. Novisadról jelentik: Másfél évvel ezelőtt az oszjeki főispán feloszlatta az indiai képviselőtestületet és a község ügyeinek intézésére biztost rendelt ki. Mult évi október másodikán voltak a községi választások, de azoknak egy részét a főispán megsemmisítette és új választásokat rendelt el egy szavazóhelyen. A vasárnap megtartott újabb választások eredményét szerdán hirdették ki és ezután megtörtént a megválasztott tizenhét képviselőtestületi tag felesketése. Az alakuló képviselőtestületi ülésen Pfeiffer Antal képviselőtestületi tag elnökölt. Ezen az ülésen választották meg a polgármestert Müller György képviselőtestületi tag személyében, míg helyettesévé Schwarz József képviselőtestületi tagot választották meg. A polgármester fizetését az eddigi 30.000 dinári évi fizetésről évi 18.000 dinárra szállították le.

— A párisi esküdtszék felmentett egy kégyilkost. Prágából jelentik: A párisi esküdtszék szerdai tárgyalása ismét azoknak a malmára hajtotta a vizet, akik mulhatalan szükségesnek hirdetik az esküdtszék-i ítélkezés alapos reformját. Egy kégyilkos állott az esküdtszék előtt aki választékos kegyetlenséggel ölt meg egy uccai nőt. A bizonyítási eljárás végén az esküdtek főnöke visszavonult társaival tanácskozni. Nem telt bele több néhány percnél, máris visszatért és a törvényszék elnökével kívánt beszélni. Azt akarta tudni az esküdtszék és e tekintetben kötelező ígéretet kért a bíróságtól, hogy amennyiben az esküdtek kimondják a bűnösséget, számíthat-e a vádlott arra, hogy az ítélet végrehajtását próbaidőre felfüggeszti. A törvényszék elnöke ingerülten magyarázta meg az esküdtek főnökének, hogy kérésük megengedhetetlen s ahhoz joguk nincs. Erre az esküdtek azt válaszolták, hogy akkor verdikt nélkül el fognak távozni. Mikor azonban az elnök súlyos büntetéssel fenyegette meg őket, visszavonultak és meghozták verdiktjüket. Kimondták, hogy a vádlott nem bűnös, a törvényszék pedig kénytelen volt felmentő ítéletet hozni. Ítéletbírálás után az esküdtek nyíltan megmondták a bíróság elnökének, hogy felmentő verdiktjük tiltakozás akar lenni az igazságszolgáltatás elavultsága ellen.

— A Duna-bizottság programja. Bécsből jelentik: Csütörtökön ült össze Bécsben 21-ik ülészakára a nemzetközi Duna-bizottság, ezuttal Müller Bohuslav csehszlovák delegátus elnökléte alatt. Az ülés ez a hónap tizenkilencedikéig fog tartani, mert munkájának programja rendkívül terjedelmes.

— Franciaellenes tüntetések Olaszországban. Rómából jelentik: Poincaré egyik legutóbbi beszédében Olaszországról mint imperialista és háborúra készülő államról emlékezett meg. A francia miniszterelnöknek ez a hivatalos nyilatkozata Olaszországban óriási felháborodást keltett s felújította az olasz-francia ellentétet. Az olasz lapok felháborodott kommentárjai után most a nép is tiltakozik és Olaszország számos nagy városában magyaránnyu nép- és diáktüntetések voltak Franciaország ellen. A hangulat különösen Páduában és Génuában heves. Milanóban a diákok megkísérelték a francia főkonzulátus megostromlását, de a készenlében álló csapatok visszaszorították őket. Rómában a diákok ugyancsak tüntetést kíséreltek meg a francia nagykövetség ellen, de mivel a követség épületét háromszoros kordon őrzi, kísérletük kudarcra végződött.

— A rendőrség megrágalmazása miatt nyolc-nyolc napra ítéltek két oszjeki városatyát. Oszjekről jelentik: Schneider István és Wolf József, az oszjeki városi képviselőtestület független munkaspárti tagjai az egyik városi képviselőtestületi ülésen interpellációt terjesztettek elő, amelyben többek között azt állították, hogy az oszjeki rendőrségi fogházban a letartóztatottakat bántalmazzák. Az interpelláció következtében szigorú vizsgálat indult meg, de a rendőrség ellen felhozott vádak nem igazolódtak be és Schneider és Wolf ellen a rendőrség megrágalmazása miatt eljárás indították és a két városatyát nyolc-nyolc napra elzárásra ítélték. Az ítélet ellen a két képviselőtestületi tag felebbezést jelentett be.

— Kicsapták az elemi iskolából, mert nős volt. Londonból jelentik: Egy indiai angol elemi iskolából kicsaptak egy tanulót, amikor megtudták, hogy az illető nős. Az eset körül heves vita keletkezett. A tanító azt állítja, hogy egy nő gyerek nem megfelelő iskolapajtás az elemi iskolában, míg másoknak az a véleménye, hogy a házasság, még elemi iskolában is, kizárólag az illető magánügye.

— Columbiában a kommunisták megszálltak négy várost. Londonból jelentik: A Reuter-iroda jelenü Newyorkból: Magántáviratok szerint kilencezer columbiái ültetvényes munkás, aki november közepe óta sztrájkol, kommunista vezetés alatt megszállta Santa Marta, Cienaga, Sevilla és Aracataca városokat.

— Huzt halottja volt novemberben a szubotica vörhenyjárványának. A vörhenyjárvány november hónapban husz áldozata volt Szubotican. November utolsó hetében heten haltak meg és december elsején ötvenhárom vörhenyes beteg volt. Ezek közül három a városban, ötvenen pedig a külterületen, főleg Kelebián és Mérgesen vannak. A szubotica főorvosi hivatal jelentése szerint december elsején tizenhét tifuszos beteg és huszonkét difteritisz beteg volt Szuboticán. Ezzel szemben Szomborban sokkal jobbak az egészségügyi állapotok. Szomborban november utolsó hetében egy elhalálozás sem történt járványos betegségben és december 1-én mindössze három tifuszos, tizenegy vörhenyes és egy difteritiszes megbetegedés történt.

— Nyolcszázmilliárd, tízmillió halott, huszmillió sebesült a világháború mérlege. Londonból jelentik: Az angol népszövetségi liga szerdai tanácskozásán, amelyen a Kellog-paktum megvalósításának módozatairól volt szó, érdekes beszédet mondott Robertson tábornagy. Azt fejtegette, hogy a népek és a kormányok semmit sem tanultak a világháborúból, nem okultak és még mindig nem akarják komolyan a lefegyverzést. A világháborúra az államok pénzben 800 milliárdot költöttek, az elpusztított területek és a kereskedelem pangása 600 milliárdot emésztett meg, 10 millió ember vesztette el életét, 20 millió megsebesült, rokkant lett, a világháború emberéleiben és pénzben többet került, mint minden háború 120 éven keresztül a világháború előtt.

— De Monzie szenátor Bécsben nyilatkozott az Anschluss ellen. Bécsből jelentik: A kulturszövetség meghívására Bécsbe érkezett De Monzie francia szenátor, volt miniszter és csütörtök este előadást tartott. A bécsi sajtó képviselői előtt De Monzie, aki lelkes híve a kiengesztelődés politikájának, nyilatkozott az aktuális kérdésekről és többek között azt mondta, hogy aki őszintén kívánja a béke megszilárdulását, annak örömmel kell látnia a francia—német közeledést és semmi sem veszélyeztetheti inkább a békét, mint az Anschluss, a csatlakozás kérdésének felfutása. A német birodalom és az osztrák köztársaság csatlakozásánál sokkal fontosabb a béke — monotta a francia szenátor. — Ausztria bebizonyította életképességét, nem létérdek számára, hogy alkotó része legyen a német birodalomnak, az pedig csak természetesen, hogy minden jó francia első sorban Franciaországra gondol. Hangsúlyozza, hogy az egyetlen lehetséges politika az, amely a locarnói egyezményeken épül fel, ami pedig Szovjet-Oroszországot illeti, az a meggyőződése, hogy Franciaország e tekintetben is egy csapáson fog haladni Németországgal.

— Banánsztrájk Amerikában. Newyorkból jelentik: Columbia közsársaság Magdalena tartományában a banánültetvényeken az alacsony bérek miatt komoly zavargások törtek ki és a szüretelő munkások sztrájkba léptek. Már az első napon véres összecsúszások voltak sztrájkolók és katonaság között, minthogy azonban az előbbieket voltak többségben, a csapatoknak vissza kellett vonulniuk. A sztrájkolók elvágták a táviró és telefonvezetéseket, a vasúti síneket felszedték, hogy katonai segítség ne jöhessen. A kormányzó kiárította a hadállapotot. Ellenőrizhetetlen hírek vannak arról, hogy a sztrájkoló munkások, akik kommunista bujtatók vezetésével állanak, lefegyverezték az ellenük küldött tartománybeli katonaságot. Az ültetvényesek és a banánkivitelei társaságok sok millió dollárnyugó kárt fognak szenvedni, ha a sztrájk miatt későbbre marad a banánszüret.

Ábris rózsája. Kedves meséjű, ragyogó humorral megírt társadalmi darab Annie Nichols amerikai író nő vigjátéka, amelyet a jövő szombaton és vasárnap mutat be Arányi Jenő rendezésében a Népkör prózái együttese a lehető legjobb szereposztásban. A darab szerepeit Nyárai Rezső, Deák Kornél, Deutsch Janka, Garai Béla, Nagy Magda, Horváth Lajos, Böhm Jenő és Szabó (Várhegyi) János játsszák. A darab próbái állandóan folynak és bizonyos, hogy annak beállítása és tendenciája sokszer fogja közönséggel megtölteni a Népkör színháztermet.

KISERELJE MEGSZERENCSEJÉT!
VEGYE VAGY RENDELJE MEG POSTÁN AZ ÖN SZERENCSE

FORSLÉVET
CSAKIS

BRISTOL

SHS ÁLLAMI OSZTALYSORSJEGYÁRUSNÁL
NOVI-SAD, ZELJEZNIČKA 27, TELEFON 25-96.

AZ ÚJ OSZTALYSORSJEGYEK ÁRAI OSZTALYONKENT: 1/4=25/-, 1/2=50/-, 1=100/-
KÉRJEN JÁTEKTERVEZETET ÉS FELV. HELYET DITÁLANUL KÜLDÜNK

— Harmadszor választ jegyzőt Csonoplján. Szomborból jelentik: Ez év július havában Csonoplján a képviselőtestület egyhangúlag Czoczek Emil választotta meg jegyzőnek. A választást Vildovics Antonije főispán megsemmisítette azon a címen, hogy Czoczek nem tudja az államnyelvet, egyben új választást rendelt el, amelyet augusztus hónapban tartottak meg és ezen újból Czoczek Emil választották meg. Vildovics főispán ekkor elrendelte, hogy Czoczek az államnyelvből tegyen vizsgát a közigazgatási iskola tanárai előtt. A vizsga eredménye az lett, hogy a bíróság megállapította, hogy Czoczek nem tudja megfelelően az államnyelvet és ezen az alapon a főispán újból megsemmisítette a községi képviselőtestület határozatát és Malagurszki Mátyást, aki Czoczek után a legtöbb szavazatot kapta, erősítette meg a jegyző állásban. A főispáni végzet a tartományi választmány és Szentes Mihály volt csonopljai jegyző megfellebbezték a közigazgatási bírósághoz, amely megsemmisítve a főispáni határozatnak Malagurszkihoz vonatkozó részét, új jegyzőválasztást rendelt el Csonoplján. A csonopljai jegyzői állásra ennél fogva a főispáni hivatal a tartományi hivatalos lapjának legközelebbi számban újból kiírta a pályázatot. — Új választás lesz Bogocivón is, ahol Koling Ferenc jegyző megválasztását semmisítette meg a főispán és most a közigazgatási bíróság, mert Koling nem jugoszláv állampolgár.

— Az angol királyné már megkezdte karácsonyi bevásárlásait, hogy propagandát csináljon a kereskedőknek. Londorból jelentik: A karácsonyi vásár óriási jelentőségű az angol ipar szempontjából. Mennél hosszabb ideig tart a karácsonyi vásár, annál többet használ ez a nemzet iparának és kereskedelmének — ezeket mondotta legutóbb az angol királyné — és hogy jó példával járjon elől, már hétfőn megkezdte karácsonyi bevásárlásait. Autóba ült és a hadviselt katonák és tengerészek szövetkezetének hatalmas áruházába vitte magát. Egész délután sorra járta az áruház különböző osztályait és számos játékszert és más ajándéktárgyat vett unokái számára.

— Hogyan bánik a szovjet az ellenzékkel? Berlnből jelentik: A Vorwärts, a szociáldemokraták lapja, közlésezi Radeknek egy levelét, amelynek terjesztését Oroszországban megtiltották. A moszkvai kommunista párt központi bizottságához intézett levél súlyos vádakhoz hangoztat amiatt a bánásmód miatt, amelyben a szovjet urai Trockijt és más száműzött ellenzéki vezetéseket részesítik. Radek szerint ezek az ellenzéki kommunisták közel vannak a halálhoz. Ruhájuk nincs, pénzhez nem juthatnak, a nekik küldött csomagokat nem kézbesítik. Radek azt követeli, hogy Trockijt és társait azonnal enyhébb éghajlatú vidékre szállítsák és társait azonnal enyhébb éghajlatú vidékre szállítsák.

— Három évi fogház királysértésért. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék 1926 augusztus 10-én három évi fogházra ítélte Paulus Fülöp vrsaci cipészt királysértés miatt. Az ítéletet a felelősségi bíróság szerdán helybenhagyta.

— A hitlen feleség és az udvarló közé pottyant egy idegen férfi a beszakadt mennyezeten át. Párisból jelentik: Párisban a rue Pascal 23. számú házban tragikomikus baleset történt. A régi rozszant ház már hosszú idő óta tatarozásra szorult volna, a háziur azonban mindig huzta-halasztotta ezeket a munkálatokat. Végül azután az egyik másodikemeleti lakás padlója leszakadt. Egy másodikemeleti lakó lezuhant az alatta lévő lakásba. Ebben a lakásban egy kereskedő felesége egyedül volt otthon — egy idegen úrral. A másodikemeleti lakó éppen az idegen úrral esett. A fejükkel ütköztek egymásnak s mind a ketten ájultan kerültek el a padlón. De elájult ijedében a kereskedő felesége is. Tűzoltók és mentők robbantak ki a helyszínre. A legrosszabb azonban az volt, hogy hazaékezett a férj is és két betört fejtű fiatalembert talált hálószobája padlóján. Az egyik úrról könnyen sikerült megállapítani, hogy a másodikemeleti lakó, a másik férfivel már nagyobb bajok voltak. A két férfit kórházba szállították, a férj pedig változást indított a feleség ellen.

— Meglopott katoná. Osziyekről jelentik: Nikolics József osziyei lakos, aki most szolgálja katonai idejét Zagrebban, Osziyekre érkezett szabadságra. Az állomáson találkozó régi ismerőivel, Piskulics Istvánnal, aki meghívta a katonát egy pohár borra. Piskulics leírta a katonát, aki később meglopódva vette észre, hogy barátja eltűnt és magával vitte a csomagját is. A tolvaj ellen Nikolics megtette a feljelentést az osziyei rendőrségen.

— Leszurta a koszmáros, mert nem kapott bort. Apatinból jelentik: Horváth Mihály szv. lojevói földműves ittasi állapotban beállított Brusznai András szv. lojevói vendéglőshöz. A részeg embernek a koszmáros nem akart italt kiszolgáltatni, mire veszekedés támadt közöttük. Horváth Mihály a civakodás hevében előrántotta bicskáját és négy helyen súlyosan megsebesítette Brusznai Andrást. A földművest az apatini csendőrség leartóztatta és átkísérte a szombori ügyészség fogházába, Brusznai Andrást a lakásán ápolják.

Mikulás a redakcióban

December ötödikén este pontosan hét órakor megjelent a szerkesztőségben a Mikulás. A szerkesztőségben ebben az időtáiban harangoznak legeslegbolondabban a telefonok, az írógépek hársányan kattognak, akár az ördög zongorája, az asztalok vakító villanykörteit pedig égető farkaszemet néznek a papírtornyok fölé hajló fejekkel. Este hét óra a redakcióban.

A Mikulás szabályos, mondhatni főrifiszmé-szig volt, mintha valami ájtatos karácsonyi képeskönyvből szabadult volna ebbe a zajos prózába. Fején, mint a krampuszok általában, magas, kupos süveget viselt, a hosszú görcsös botot, korai ifjúságom riasztó rémét úgy szorongatta a kezében, mint egy rutinos, öreg ceremóniamester, a hátán pedig ott puposodott az ajándékos puttony, piros selyempapírral bebélelve. Mindenféle földi jó szorongott a puttonyban, minden mi szem, szájaknak ingere, alma és dió, cifra, om-lós szaloncukor, száz drága karácsonyi csillogás, mosolygó csillagok és tisztaszemű karácsonyi képesképek.

— Jó estét — állt meg az ajtóban a Mikulás. Az arcán zsebknédoból hordott álarcot, csak a szeme látszott ki.

Mindenki felnézett. A sebesjárású tollak koppanását ütötték a tintatartók szájára és az írógép leállt, mintha csak a lélegzete szakadt volna meg. Véget vetett a zenének.

— Mikulás.

Körülveszik a puttonyt, mint a mesebeli tarisznyát. Egy-két pillanat még, azután ráismernek a szegény Krampuszra. A szolga. Vége a szenzációnak, a varázs megtört, mint a haldokló szemé és a tollak már startolnak is a versenyfutásra.

Visszaülünk.

Mikulás félszegen, kifosztottan áll a szobában. Úgyet sem vetnek az árvára. Én azonban még őrzöm magamban a látvány jóleső, idegen misztikumát.

Valami alszik az emberben a meséből. Iagadhatatlan. Kedves, békés pogácsás, karácsonyesték jóleső fényességét látom megcsillogni a hegyes papírsüvegen. Már ellenállhatatlan vágyat is érzek, hogy minden óhajom, ködös vágyakozásom cím és lakjegyzékét betegyem holnap a cipőbe, a cipőt az ajtó elé állítsam és reggel meztől szaladjak az ajándékért.

Mennyien vannak így a karácsony örökkévaló mithoszával. És mennyien vannak még rosszabbul. Akik már szégyellik kirakni a cipőt, olyan foszlott. Akik korántsem a Mikulás ajándékozó kezéből kapják a virgácsot.

Kedves volt, jó volt turkálni a puttonyban. Tolakodtam és könyököltem a puttony körül, hogy mielőbb belenyulhassak. Éreztem, hogy jögom van az ajándéka, savanyucukorra, mosolygó almára, mindenre. Mert egész évben jó fiu voltam, bánatot senkinek nem okoztam.

Kaptam is egy almát.

A Mikulás elment. A humorista viszont, aki hivatalból szégyellte az elérzékenyülést, a következő humort faragta szegényre:

— Ennek a Mikulásnak is pechje van. Ha nincs az az »u« betű a nevében, most köztársasági elnöknek választják meg Ausztriában.

(de. jó.)

— A Népkör társasvacsorája. A szubotica Népkör vezetősége szombaton, december 8-án este társasvacsorát rendez az építési és kulturális javára. Már is olyan érdeklődés mutatkozik a vacsora iránt, hogy már csak korlátozott számban kaphatók részvételi jegyek.

— Halálozás. Velikakikindáról jelentik: Súlyos csapás érte Fraunhoffer Ferenc kikindai csemegekerekedőt. Kisleánya: Heidi tizenkét éves korában hirtelen meghalt. A kereskedő iránt, akinek másik leánya és felesége is hirtelen, tragikus módon hunyt el, általános részvétet nyilvánul meg.

A Gyurkovics fiuk e'ső délutáni előadása. A Népkör műkedvelő gárdája december 9-ikén, vasárnap délután fél négy órai kezdettel leszállt helyárok mellett újítja fel a Gyurkovics fiuk című operettet, a bemutató szereposztásában. Jegyek Krécsinél és az előadás napján a Népkör pénztáránál kaphatók.

— Autó és kocsikarambolja. Szentáról jelentik: Kruncz Mihály a Tornyosi-uton iparkodott Szentára kocsiján. Utközben észrevette, hogy egy autó jön mögötte, megállította kocsiját és a lovak elé állt. Az autótól megvadult lovak oldalt nyomták közvetlenül a kocsit mellett haladó autóhoz és az autó Kruncz két oldalbördáját összetörte, amikor pedig az ütéstől elájulva összecseszt, az autókerek átment jobb lábán és azt is súlyosan megsebesítette. A szerencsétlenül járt embert bezállították a kórházba.

— Chanuka-mulatság Szuboticaán. A szuboticai cionista szervezet vasárnap este félkilenc órakor a Bárány-szálló termében Chanuka-mulatságot rendez a következő programmal: Unnepi gyertyák meggyújtása és ének, végzi Basser József főkantór és a templomi énekar férfi négyese. Unnepi beszéd, tartja dr. Vidor Imre. Morris Rosenfeld: Chanuka lángok, szavalja Komor Jánosné, Hatikva éneklő az ifjusági énekkar. Műsor után tánc Bodrics Miska zenekarának közreműködésével. Belépődíj tíz dinár. Külön meghívókat a rendezőség nem bocsájt ki.

— Meghalt a magyar hóhér. Budapestről jelentik: A budapesti királyi ügyészség szerdán reggel értesítést kapott, hogy Gold Károly állami bakó hatvankilenc éves korában éjjel egy órakor meghalt. Azonnal intézkedés történt, hogy az új állami bakói állásra kiírják a pályázatot. Gold Károly negyven éve foglalkozott a hóhéri teendővel. 1888. december 10-én nevezték ki Kozarek mellé bakósegédnek, Gold Károly akkoriban csatornatisztító és településgyógyító volt. Nagyon sok ítélet végrehajtásában vett részt. A kommun bukása után, amikor több terrorista és kommunista végeztek ki, Gold Károly, bár csak bakósegéd volt, önállóan működött két hóhérséggel. Bali Mihály halála után 1925. május 8-án nevezték ki Gold Károlyt állami bakóvá és azóta vidéken és Budapesten is több ítéletet hajtott végre, így legutóbb többek között Luxics Józsefet, Léderer Gusztávot és Pap Flóriánt is ő végezte ki. Balázs Pál és Gráf János voltak a segédei.

Ne kinozza gyermekeit
a közönséges, nyúlós csukamájolajjal

JEMALT

az, amit adni kell nekik, ennyi ize és illata vagy nem kell meg és a gyermek csak a legrosszabbat veszti. Kérhető minden gyógyszertárban és droéria a készletből 25 dinárért, ha y 40 oza 4 dinárért.

— Betérés Noviszadon. Noviszadról jelentik: Stojics Zsivko Kralj Petra ucca 6. szám alatti üzlethelyiségében ismeretlen tettes szerda délután öt órakor alkulcsal kinyitotta az üzlet kirakat ablakát és onnan ezeröt száz dinár értékű árut lopott el. A tulajdonos és személyzete az üzletben volt és nem vették észre, hogy valaki kifosztja a kirakatot.

Legszébb karácsonyi ajándék Reményitől egy fotográfia.

— Harminc napra ítélték, mert a tartományi választásokon hamis néven akart leszavazni. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék dr. Masirevics-tanácsa csütörtökön tárgyalta Sesevics Koszta szombori földműves bűnyűjét, akit az ügyészség a választási törvény 99-ik szakaszába ütköző csalással vádolt. Sesevics a vádirat szerint 1927. január 11-én a tartományi választások alkalmával hamis néven akart leszavazni. A bíróság bűnösnek mondta ki Sesevicsot és harminc napi fogházra ítélte. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint az ügyész fellebbezést jelentett be.

Isch'ásnál egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz reggel éhgyomorral véve biztosan előmozdítja a gyomor- és a belek működését s ennek következtében csakhamar a megkönnyebbülés jóleső érzése tölti el a beteget. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a »Ferenc József« víz a máj és a végbél felé irányuló vértódlásoknál, valamint aranyérről és prostatatabajoknál is áldásos hatást fejt ki. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Fehér fogak: Chlorodont

Mint a Chlorodont hűséges vásárlója, felhívás nélkül közlöm Önökkel a következőket: „15 év óta használom az Önök nagyszerű fogkrémjét, a Chlorodontot és azóta soha más fogápolószert nem használtam. Ennek köszönhetem még ma is hófehér fogsoromat. Valamennyi fogam megvan még és nem emlékszem rá, hogy fogaim valaha is fájtak volna. Körülbelül 4 hét alatt használok el egy nagy tubus fogkrémet, sőt ha külföldre utaztam s ott Chlorodontot nem volt kapható, hozzám hazulról néhány tubust.” H. G., Singen. (Az eredeti levél közjegyzőnkél le van téve.) Győződjön meg egy kis tubus vásárlásával Din. 8.—, nagy tubus Din. 13.—. Kérien határozottan csak valódi Chlorodontot és utasítson minden mást vissza. Mindenütt kapható. — Leo-Werke A. G., jugoszlavia vezérképviselője: Tvrnice Zlatorog Maribor.

— **December 15-ikén lesz Rajics főispán Popov Dusán ellen indított sajtóperének tárgyalása.** Bacskekről jelentik: Ismeretes, hogy Rajics Szeptiszláv egész sor sajtópört indított Markovics Nikola, dr. Anics Bózza és Popov Dusán ellen, akik a Radikalszki Borac című hetilapban heves támadásokat intéztek ellene. A pörök tárgyalására a noviszadi semmitőszék a noviszadi törvényszéket delegálta, amely a tizenkét pörből eddig csak egyet tárgyalt le Markovics Nikola ellen, akit az ügyben tizenöt napi fogházra ítélték. A második ügyben most érkezett meg a noviszadi törvényszék idézése a főispánhoz, amely szerint a Popov Dusán ellen indított sajtópörben a főtárgyalást december 15-ikére tűzték ki. Az érdekes sajtópör tárgyalását a Bánátban nagy érdeklődéssel várják.

— **A fűszerüzlet tolvaja.** Noviszadról jelentik: Cendurics Tamás kereskedősegéd, aki Eiller Valentin bulikeszi fűszerüzletében volt mint segéd alkalmazva, főnökétől nagymennyiségű árut lopott és azt Balázs János gajdobrai kereskedőnél értékesítette. A csendőrség egy a tolvajt, mint az orgazdát letartóztatta és mindkettőjüket beszállították a noviszadi ügyészség fogházába.

POMPADOUR CEM
Az az összes Pompadour-készítmények töltő és expedíció állomása
Pappné elköltözése folytán
Mr. J. RACHTER, SUBOTICA
Szent Teréz gyógyszerár Jelációva utca 9.
Zagrebi lerakat „EMMA” aszalon, Ilica 12.
Vel. Kikindán a Pompadour szalonban kapható 12 0

— **Elítélt sikkasztók.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék Diósi István kereskedőt, a noviszadi tejszővetkezet kárára elkövetett sikkasztás miatt egyévi fogházra ítélte. A semmitőszék csütörtökön végző fokon jóváhagyta az ítéletet. — Kapelac Ilija noviszadi mechanikus Gauden József noviszadi kereskedőtől 2000 dinárt sikkasztott el. A noviszadi törvényszék csütörtökön Kapelacot nyolchónapi fogházra ítélte.

— **Evangelikus istentisztelet Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Flachbarth József novibecsei evangélikus lelkész vasárnap délelőtt tizenegy órakor a noviszadi evangélikus templomban a rendes istentisztelet keretében magyarnyelvű vendégprédikációt tart. Utána Úrvacsoraosztás lesz. Este hat órakor rendes adventi elmélkedés, amelyet Flachbarth József német nyelven tart meg.

BALTIC „K-24”
A LEGMODERNEBB ÁRNYÉKOLT RÁCSU
4-LÁMPÁS RÁDIÓKÉSZÜLÉK
TEKERCELÉS NÉLKÜL 2200 MÉTERIG

— **Elítélt dollárhamisítók.** Noviszadról jelentik: Bodor Mihály kulai kereskedő Ozorák István, Ozorák János topolai gazdákkal, valamint még néhány gazdálkodóval 1921-ben dollárbankjegyek hamisítására szövetkezett. A dollárok hamisításához szükséges vegyszereket már be is szerezték, amikor tettenérték és letartóztatták őket. A noviszadi törvényszék szerdán tárgyalta az ügyet és Ozorák Jánost két és félhavi, Ozorák Istvánt kéthavi fogházra ítélte. A többi vádlott a tárgyaláson nem jelent meg és így az ő ügyükben újabb főtárgyalást kellett kitűzni.

— **Az állami osztálysorsjáték csütörtöki húzása** 1.200.000 dináros főnyereménnyel kihúzott 84195 számú sorsjegyet a szombori Szeles Testvérek bankháza adta el.

— **A SzAND teadélutánja.** Az elmúlt vasárnap tartotta a SzAND az idei első teadélutánját a Báránkávéház különtermében. A várakozást felülmúló nagy siker után a SzAND vasárnap megismétli a teadélután, amely iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg. A teadélután, amelyre belépődíj nincs, táncval van egybekötve. A zenét Bodrics Miska zenekara szolgáltatja.

— **Titokzatos okmánylopás Berlinben.** Berlinből jelentik: Titokzatos okmánylopás történt a berlini Kleines Theater Unter den Linden-ben. Garl József bécsi származású nemzetközi zsebtolvajt rajtakapták, amint egy férfi zsebéből iratokat vett ki, azután köpenybe burkolt kísérőjével sietve eltávozott. Üldözősükre indultak, de csak Garl fogták el, kísérője és vele együtt a lopott iratok eltűntek. A zsebtolvaj azt állítja, hogy megbízza hamis utlevéllel egyenesen ennek a lopásnak végrehajtására hozatta öt Csehszlovákiából Berlinbe és a háttérben bonyolódott szerelmi história rejtőzik. Miután sem a meglopott ember, sem a tolvaj kísérője nem került elő, valószínűnek látszik, hogy Garl története megfelel a valóságnak.

— **Az alvás művészete.** Az alvás: művészet, legalább is azok számára, akik természetüknél fogva vagy betegség miatt nincsenek abban a kellemes helyzetben, hogy minden segítség nélkül is el tudjanak aludni, amikor ennek ideje elérkezik. Egy angol pszichológus meg is állapította ennek a művészetnek szabályait, amelyek — szerinte — biztos eredményre vezetnek. Azt állítja, hogy aki aludni akar, rosszul teszi, ha párnákat gyömöszöl a feje alá, sokkal helyesebb, ha a lábát magasabban helyezi el, mint a fejét. hogy a vérkeringés egyensúlyát meg ne zavarja. Teljesen elég, ha az ember a tarkóját támasztja meg, amint a vadember is eltalálja ezt a helyzetet, amikor ösztönszerűleg a tarkója alá tesz egy fadarabot, ha aludni akar. Még fontosabb azonban, hogy az ember ne próbáljon elaludni, ha már egyszer magától felébredt, mert a második álmom csak fáraszt.

— **A baranyai menekültek beogradi csoportja** folyó évi december 9-ikén vasárnap, délelőtt 10 órakor az egyesület helyiségében Kafana Petrograd rendes havi taggyűlést tart.

— **Lepedat és Jovanovic** szuboticaei főelárusítóknál vásárolt sorsjegyek közül a december 5-iki húzáson a következő számok nyertek:

10.000 dinárt a 120885 szám.
4000 dinárt a 3793, 30926, 124639 szám.
2000 dinárt a 7794, 13490, 35010, 43175, 45596, 54916, 56953, 71580, 76208, 83125, 86813, 90408, 95901, 97119, 99162, 111038, 115030 szám.
500 dinárt a 4656, 94, 7724, 8030, 71, 94, 10516, 53, 84, 11901, 13, 14, 13028, 15509, 19, 15509, 31, 21631, 39, 70, 24268, 24423, 30, 24718, 33, 26150, 28314, 41, 31016, 49, 32838, 33715, 27, 88, 94, 97, 35033, 44, 70, 35106, 17, 47, 65, 36414, 64, 37309, 57, 37422, 39, 62, 87, 40412, 22, 65, 88, 42031, 51, 78, 43134, 82, 45583, 46527, 40, 56, 68, 72, 46940, 72, 47711, 66, 48809, 50, 86, 49232, 72, 93, 51514, 25, 54901, 9, 94, 58511, 55, 60008, 70, 62960, 64789, 92, 96, 67948, 67, 68105, 80, 95, 69440, 41, 71203, 55, 82, 73344, 75407, 78322, 78436, 76, 80716, 17, 81011, 38, 88, 83169, 77, 83511, 34, 84840, 86194, 86834, 51, 62, 94, 87210, 91114, 65, 91801, 25, 29, 96307, 13, 98107, 42, 50, 64, 91, 98718, 64, 99103, 61, 99430, 50, 105383, 108007, 59, 75, 98, 108687, 108816, 51, 73, 93, 110163, 80, 94, 110325, 111003, 13, 60, 111408, 42, 67, 112623, 28, 113139, 113978, 115001, 19, 56, 57, 93, 116321, 24, 116933, 55, 66, 99, 117111, 66, 71, 73, 91, 118735, 40, 71, 120851, 99, 121748, 49, 94, 122024, 49, 81, 122952, 53, 123204, 7, 43, 124664, 74, 124368 szám.

— **Két évi börtönre ítélték a cservenka cukorgyár sikkasztóját.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék csütörtökön tárgyalta Vukoszavljevics Fülöpnek, a cservenka cukorgyár volt ügynökének bűnperét. Vukoszavljevics a cukorgyár nevében szerződéseket kötött répatermelő gazdákkal és a gazdáknak kifizetendő előleg céljaira Szász Józseftől, a cukorgyár tisztviselőjétől 29.000 dinárt vett át. Ebből a pénzből Vukoszavljevics 6000 dinárt a maga céljaira fordított és hamis nyugtákkal számolt el. A törvényszék a csütörtökön megtartott főtárgyaláson a vádlottat két évi börtönre és ezer dinár pénzbüntetésre ítélte és kötelezte a hatezer dinár kár megtérítésére.

SZÍNHÁZ

Vajdasági magyar írók estje a szuboticaei Népkörben

A szuboticaei Népkör nagyszerű kultúrestjeinek legközelebbikét a vajdasági magyar irodalomnak szentelt és december 12-ikén, szerdán este fél kilenc órakor megrendezi a vajdasági magyar írók estjét. Az érdekesnek ígérkező kultúresten négy vajdasági író egyfelvonásosa kerül színre. Az est műsora a következő:

1. Megnyitó beszéd, tartja dr. Strelitzky Dénes.
2. Szemelvény a *Sátán országa* című drámából. Irta Szántó Róbert. Szereplők: Éhínség furiája: Deutsch Janka, apa: Garay Béla, anya: M. Pálfi Margit, leány: Pukecz Ilonka, fiu: Kunyi Pista.
3. Költemények, írta és előadja: Csuka Zoltán.
4. *Gimnázium*. Jelenet, írta: Debreczeni József. Szereplők: Prológus: Gyenizse Ilus, Gundelbaum nyolcadikos: Boros Miklós, Trebitscher nyolcadikos: Pukecz Ilonka, tanár: Böhm Jenő.
5. *Felér* Ödön: Magyar dalok. Énekli: Schlesinger Ili, zongorán kíséri a szerző. Szünet.
6. *A harmadik*. Játék egy felvonásban. Irta: László Ferenc. Szereplők: Az asszony: M. Pálfi Margit, az udvarló Mamuzsich István, a férfi: Garay Béla.
7. *Fekete Lajos*: Versek előadja a szerző.
8. *Derelye*. Paraszttjáték, írta: Arányi Jenő. Szereplők: Fodor Mihály, Szabó János, Piros a felesége: Nagy Magda, Hódy Ferkó: Mamuzsich István.

A nívós műsoru kultúrestre a Népkör meghívókat bocsát ki.

Mascagni hatvanöt éves, Pietro Mascagni, Olaszország legnépszerűbb operakomponistája december 7-ikén tölti be 65-ik életévét. Mascagninak legkedvel-

Pietro Mascagni

tebb operája a »Parasztbecsület«, amelyet 38 évvel ezelőtt komponált és amely azóta minden nemzet színpadán állandóan műsoron van. Azóta több operát szerzett, de egyik sem mérhető össze a »Parasztbecsülettel«. A 65 éves komponistát Olaszországban nagy ünneplésben fogják pénteken részesíteni.

A bécsi gyermekkórus hangversenye Noviszadon. Noviszadról jelentik: A bécsi »Sängerknaben« gyermekdalárda, amely a közelmúltban is nagy sikerrel vendégszerepelt Jugoszláviában, december 11-ikén, kedden újabb hangversenyt rendez a noviszadi Nemzeti Színházban. A koncert iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Noviszadon.

Az állami osztálysorsjáték húzása befejeződött. Az 500 000 dináros főnyereményt a 85.017, az 1.200.000 dinár főnyereményt a 84.195. számú sorsjegy nyerte.

Az új sorsjáték első osztályához a sorsjegyek 1928 december 10-től már kaphatók és postán szétküldetnek

Rendelje meg még ma a szerencse-sorsjegyvét **Bristolnál, Novisad, Zeljeznička 27, Telefon 25-96**

Éljen a szerencse!

A Sztambul rózsája harmadszor. A Katolikus Legényegylet kitünő műkedvelő gárdája szombaton, december 8-ikán este nyolc órai kezdettel harmadszor hozza színre Fall Leó nagyszerű operettjét, a »Sztambul rózsája«-t, a bemutatató szereplőivel. Jegyek Krécsinél előre válthatók.

A noviszadi Nemzeti Színház heti műsora. Pénteken Anna Karenina, (Délután ötórás diákoladás.) Szombaton Jaques Deval »Naivák« című vígjátéka kerül színre. Vasárnap nincs előadás. Hétfőn »Szivecském Peg« kerül ugyancsak ifjúsági előadásban délután öt órakeres színre. Kedden a Wiener Sängerknaben bécsi operakórus előadása. Szerdán Miroslav Krleža »Agoniában« című drámájának premiérje.

Dohnányi Ernő hangversenye Szomborban. Szomborból jelentik: Dohnányi Ernő, a világhírű zongoraművész december 12-ikén este tartja egyetlen hangversenyét Szomborban. A koncert iránt, amely kimagasló zenei eseménynek ígérkezik, soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg.

A szuboticei Francia Klub hangversenye. A szuboticei Francia Klub december hó 8-ikán este fél kilenc órakor a Beograd-szálló dísztermében hangversenyt rendez. A hangversenyre jegyek a Városi Színház jegypénztáránál előre válthatók. — Vasárnap, december hó 9-ikén teadélután rendez a Francia Klub. A táncdal egybekötött teadélután a klub helyiségeiben tartják.

A noviszadi zenebarátok egyesületének hangversenye. Noviszadról jelentik: A noviszadi zenebarátok egyesülete december 19-ikén az Olimpia színháztermében hangversenyt rendez, amelynek keretében Kasovitz Ila, az ismert zongoraművész is fellép.

SPORT

Hivatalos rész

Službeni deo Subotičkog Nogometnog Podsaveza

ZAPISNIK,

sastavljen dne 21. novembra 1928. god. na sednici Kaznenog Odbora subotičkog nogometnog Podsaveza JNS-a.

Prisutni: Jovan Djordjević podpredsednik II., Vuk Mitrović tajnik II., Šime Tumbas, Geza Šefčić, Djula Holender, Mihajlo Pajtin i Geza Skenderović.

K. O. zapisnik od 14. novembra 1928. god. nakon čitanja overovljuje.

Na temelju sudačkih izveštaja i usmenog saslušanja kažnjavaju se zabranom od igre sledeći igrači i to:

Igrač Bojnicksi (S. K. Sub. E. Cent.) po §. 15. sa dve nedelje i to od 19. nov. do 2. dec. 1928. zbog surove igre.

Igrač Katrinka (ŽAK) po §. 25. sa 1 mes. dana i to od 19/XI—19/XII. 1928. zbog uvredljivog ponašanja prema sudu.

Vuk Mitrović s. r. tajnik II.

ZAPISNIK,

sastavljen dne 21. novembra 1928. god. na sednici Poslovnog Odbora subotičkog nogometnog Podsaveza JNS-a.

Prisutni: Jovan Djordjević podpredsednik II., Vuk Mitrović tajnik II., Matija Budanović, Antun Šefčić, Josip Bojnicksi, Zoltan Sonenberg, Karlo Reister.

Odsutan: Petar Bajčić blagajnik.

P. O. zapisnik od 14. novembra 1928. god. nakon čitanja overovljuje.

Verificiraju se sledeći igrači sa pravom nastupa i to:

Za Konobarski AC: Svetozar Čobanov od 28/XI 1928.

Za Radnički S. S. Subotica: Djula Takač od 7/V. 929. i Geza Hanak od 21/XI. 928.

Za Bajmočki AC: Stevan Pfeifer od 7/V. 929.

Za S. K. Ferum Subotica: Matija Lipošinović od 7/V. 929.

Za S. K. Dulcis Novigrad: Daniel Poljvaš od 10/IV. 929.

P. O. poziva S. K. Hakoah, da u roku od 8 dana izda legitimaciju igrača Karla Gotvalda za S. K. Sub. E. Centr. verificiranju radi, ili pak saopšti eventualne zapreke protiv verificiranja, najzad neka javi kada je isti igrač nastupio javnoj utakmici.

P. O. prima na znanje, da su igrači Bela Hušla i Lajčo Žiga povukli svoje prijavnice za Poštari i ostaje i nadalje u svojim klubovima u Konobarskom AC-u.

Umoljava se Upr. Odbor, da izvoli postupati protiv S. K. Hakoah i Bunj. S. K.-a, pošto nisu udovoljili naredjenju Posl. Odbora.

Verificiraju se sledeće odigrane prv. utakmice i to:

Od 11/XI. 928. Sub. ŽAK—Sub. Sport 2:0, Bačka—S. K. Sub. E. Centr. 3:1, St. Bečejski Soko—Somb. Sport 2:1, SAND IB—S. K. Sub. E. Centr. IB 6:0, Ferum—Poštari 2:0.

Uzimaju se na znanje sledeće odigrane utakmice i to:

Od 1/XI. Somb. Sport—Somb. ŽAK 3:1, Somb. Soko—Somb. G. D. 6:2.

Od 11/XI. NAK N. Sad—Odžački S. C. 6:2.

Od 18/XI. 928. Somb. Sport—Somb. Soko 3:2.

P. O. na osnovu žalbe Somb. Sporta protiv odigrane prv. utakmice Somborski Sport—Odžački S. C. (21/X.) donosi rešenje:

P. O. na osnovu §. 14. Prav. prv. utakm. verificirane citiranu utakmicu sa postignutim rezultatom 4:3 u korist Somb. Sporta.

Odžačkom S. C.-u na kraju ove prv. godine imaju se odbiti od ukupnih dobitnih bodova 2 kao kazna.

Upućuje se Kazn. Odbor da prema Kazn. prav. protiv Odžačkog S. C.-a postupi kao protiv igrača Henrika Kifera.

Razlozi:

Utvrđeno je, da je igrač Henrik Kifer isključen bio 14/X. sa utakmice St. Bečejski Soko—Odžački S. C.

Utvrđeno je, da igrač Kifer po K. O. ovog Podsaveza od 17/X. t. g. kažnjen po §. 15. K. P. sa dve nedelje zabranom igre i to 15/X—29/X. t. g.

Prema gornjem pom. igrač nije mogao u svom klubu nastupiti, jer poznato je, da isključeni igrač do rešenja Kazn. Odbora ne može nastupiti, a kako pak radi preslušanja pred Kazn. Odb. nije nastupio, te da mu se tu saopštila kazna, imali su kako igrač, tako i njegov klub bilo informirati se, bilo čekati služb. glasila prvo po redu nakon sednice Kazn. Odb.

Opravdanje Odžačkog S. C.-a, da su pomenutog igrača u klub postavili na osnovu izjave samog igrača, da mu je sudac obećao neprijavljiva njegovo isključenje, P. O. nije mogao uzeti u obzir.

Poslovni odbor na temelju odluke Upr. Odbora od 19. nov. t. g. određuje, nakon obavljenoj zrebanja igrališta i termine, da u nedelju dne:

25/XI. 928. na igralištu SAND-a imaju igrati sledeća momčad: Bačka—SAND.

1/12. 928. na igralištu Bačka: SMTK—ŽAK.

2/XII. 928. na igralištu Sport—ŽAK: Sport—S. K. Sub. E. Centr.

Ulazne cene se ustanovljavaju sledeće: Din. 25, 15, 8, djaci i vojnici na stajanju Din. 5.

Upozoravaju se svi sudelujuć klubovi, da imaju nastupiti tačno u plakatima označenom vremenu.

Pozivaju se JAD Bačka i SAND, da na dan utakmice 25. nov. t. g. upute po četiri priredjivača na igralište, koji se imaju javiti sportskom nadzorniku ovoga podsaveza pola sata pre početka same utakmice.

Nadalje se pozivaju i svi ostali sudelujuć klubovi, da prilikom utakmice odrede po 4:4 priredjivača, koji se isto tako imaju prijaviti sportskom nadzorniku u određenom vremenu.

Vuk Mitrović s. r. tajnik II.

KÖZGAZDASÁG

Megakadtak a töltségi munkálatok Apatin és Bogojevó között

A Bogojevó—vajszkai ármentesítő társulat sürgeti hatmillió dinárt kitevő járandóságai kiutalását

Apatinból jelentik: Nagy feltűnést keltett Apatinban és Bogojevón az a hír, hogy a Bogojevó—vajszkai ármentesítő társaság pénzügyi miatt nem tudja befejezni a töltségi munkálatokat. Az esetben, ha a töltségeket idejében nem hozzák rendbe, ismét az árvíz-katasztrófa veszélye fenyegeti úgy Apatin, mint Bogojevó környékét.

Az ármentesítő társulat, amikor a munkálatokat megkezdte számított arra, hogy az agrárreform minisztérium kiutalja az ármentesítő társaságok követelését, amely több, mint hatmillió dinárt tesz ki. Az ármentesítő társaságok már több ízben jártak Beogradban, hogy a pénz kiutalását megsürgessék, a minisztériumban ezt meg is ígérték azonban ezideig még nem történt meg a pénz folyósítása. Tekintettel arra, hogy a Duna árad, a veszély egyre nagyobb és ez a körülmény arra indította az érdekelt ármentesítő társaságokat, hogy ismét küldöttségileg keressék fel az agrárreform minisztert.

Pénteken Cvijanovics Budiszláv bogojevói ármentesítő társasági elnök vezetésével hattagú küldöttség utazik Beogradba. Hír szerint amennyiben a minisztérium nem utalja ki nyomban az összeget a küldöttség Dimitrijević patriarcha vezetésével Öfelségénél kér kihallgatást és Öfelsége közbejárását fogja kérni a halaszthatatlanul sürgős ügy elintézése érdekében.

»A csehszlovák korona a békebeli koronával egyenlő.« A pozsonyi törvényszék polgári tanácsa érdekes pert tárgyalt, A Stefánia-kávéház tulajdonosa:

Hackenberger Béla volt az alperese, míg felperes a kávéháztulajdonos háziasszonya: özvegy Fleischmann Lipótné, Mikor Hackenberger a kávéházat 1912-ben bérbe vette a háziasszonytól, a szerződésben 9000 korona évi bért kötöttek ki. Már akkor belevette azonban a szerződést készítő ügyvéd, hogy valorizálás, vagyis a pénz esése esetén köteles a kávéház a valorizált összeget fizetni. Ez a pénzesés a háború után tényleg be is következett, de Hackenberger továbbra is csak 9000 koronát, illetve 9000 csehszlovák koronát fizetett a bérletért. Háziasszonya 445.000 korona valorizációs összegért pert indított Hackenberger kávéház ellen és követelte a per alatt lejárt házbérrészeket valorizált összegét, összesen mintegy félmillió Kcs-t. A járásbíró 142.000 Kcs-t megítélt a felperes Fleischmannénak. Ez mintegy három évi valorizált bért tesz ki. A törvényszék megváltoztatta a járásbíró ítéletét és a háztulajdonosnő elutasította keresetével azon indokkal, hogy a háztulajdonos a házbérrészt alapján emelhetne volna a bért, de valorizációs összegre nincs igénye még akkor sem, ha ezt külön szerződésileg kikötötték, mert a csehszlovák korona a békebeli koronával egyenlő.

Kiépítik a Noviszad—Sabac—valjevói műutat. Beogradból jelentik: Az építésügyi miniszter 315.000 dinárt szavazott meg a Noviszad—Saba—valjevói állami műút kiépítésére. Az utépítési munkálatokat a közel jövőben már meg is kezdik.

A bácskai tartomány szőlészeti tanfolyamai. Szomborból jelentik: A bácskai tartomány választmánya elhatározta, hogy a tartomány szőlő- és gyümölcsstermő vidékein tanfolyamot tartanak a gazdáknak a szőlészeten, borászatban és gyümölcstermelésben való praktikus kiképzésre. Az első kurzust most fejezték be a baranyai Popovac községben. A tanfolyamnak, amely nyolc napig tartott, harmincnégy szőlőgazda hallgatója volt, előadói pedig Schneider Sztankó, a tartomány szőlészeti felügyelője és Szavics David kerületi gazdasági referens voltak. A legközelebbi tanfolyam Beli Manasztíron lesz és december 7—14-ig fog tartani.

A horgosi közbirtokosság közgyűlése. Horgosról jelentik: Szerdán tartotta a horgosi közbirtokosság Birkó Mikó járási főszolgabíró elnöke alatt rendes évi közgyűlést, amelyen az 1923—1927. évekre vonatkozó zárszámadásokat és az 1929. évi költségvetést kisebb vita után elfogadták. A zárszámadási és költségvetési munkálatokat Till Nándor járási főszámvevő készítette el és olvasta föl. A tanyai és községi lakosság közt évek óta fennálló elkeseredett harc ezzel véget ért. Már 1923. évben megindult a mozgalom, hogy a Nagyjáráson, melyen hatszáz lélek és másfélszáz ezer legelő jószág él, artézi kutat furjanak. Próbálkoztak is több zór a kut furásával, hatvanhatezer dinárt rá is költöttek erre, de artézi vizet nem kaptak. A közgyűlésen harminchatezer dinárt szavaztak meg az artézi kut továbbfúráására. A költségvetés szerint 310.000 dinár a kiadás, melynek legnagyobb részét adóhátralék törlesztésére fordítják, a bevétel pedig 288.000 dinár, a haszonbérből, legelőből, fuéladásból.

Kisérlelje meg szerencséséjét!

Még ma vegye vagy rendelje meg az On szevese-orszejét!

3

In Kertük levélben és borítékban felhívására postán elküldeni.

„BRISTOL“ Állami Ösztály-sorsjegyek árusítója

NOVISAD, Željuzička 27

Ezennel megrendelem az alábbi sorsjegyeket a 17-ik SHS. Állami Ösztály-sorsjáték I-és osztályának 1929. évi január hó 15-iki húzásához:

darab	1/1 egész sorsjegyet	a Din.	100—összesen D.
„	1/2 fél	„	50—
„	1/4 negyed	„	25—
„	1/8 dupla egész	„	200—

Ezen sorsjegyek ellenértékét, összesen D. _____

a sorsjegyek vételét után az 5 2 8 6 0 számú postafizetési lappal hűdöm.

Kérem minden húzás után a hivatalos sorsolási jegyzéket nekem elküldeni.

Teljes név: _____

Lakhely (posta): _____

Utca és házszám: _____

Mérget vehet!

PYRAM növényi paszta

rá, hogy a

PYRAM-
nál nem talál jobbat!

TÁRCA

Egy kritikus albumából

Irta: Beadeker

Az emberek önbecsérete egyáltalában nem függ a belső értéküktől. A legközönségesebb Kovács János, a legegyszerűbb Petrovics Péter s a legeslegszerűbb Hans Meier épp olyan fontos és érdekes (sőt, fogadni merek, fontosabb és érdekesebb) személyiség a saját ítélőszéke előtt mint a leghíresebb tudós, a legkiválóbb költő, a legragyogóbb művész vagy az emberiség nagy vigasztalója és jótevője. Sőt, ha ez a derék Kovács, Petrovics vagy Meier a maga örömről-hajáról, dolgairól és életeseményeiről fecseg annak a tudósnak, költőnek és művésznek, akiről itt szó van, s ha látod, hogy ezek mily figyelemmel hallgatják azoknak éppen nem érdekesítő előadását, hajlandó leszel azt hinni, hogy Kovács ur és társai a nagy férfiak, míg emezek, akik nem beszélnek sokat a maguk dolgairól, de türelmesen hallgatják meg a másokéit, olyan közönséges és együgyű pasasok, akikből tizenkettő: egy tucat.

Ez is egyik oka annak, hogy a társadalom és a publikum nem egyszer a kitünő férfit tartja jelentéktelennek és a közönségeset kiválónak.

Az igazán okos ember mentül kevesebbet beszél magáról, az ostoba pedig csakis magáról beszél. Az okosembert mindenki érdekli, az ostobának, önönmagán kívül, senki se érdekes. Deák Ferenc bizony kevesebbet tárgyalta a maga ügyesbajos dolgait mint egynémelyik képviselőtársa, aki oly kevéssé volt intelligens, hogy meg kellett neki sugni, hogy igen-nel szavazzon-e vagy nem-nel. — Liszt Ferenc pedig, akinek sok fölkötetet mondanivalója lett volna magáról, egy barátjának arra kérdésére, hogy hogy érzi magát, találoán felelte:

— Köszönöm, igen jól. Nem foglalkozom Liszttel. Amint tudjuk, a »hírhedtt zenésze a világnak« nemcsak hallhatatlan művész és szellemes férfiú, de kiválóan okos ember is volt.

Az idézett mondásban föltétlenül leszűrődött élet-hölcsesség nyilvánul meg. Mentül emelkedettebb szellem és műveltebb elme valaki, annál inkább iparko-

dik magától szabadulni s annál kevesebbet óhajt a saját személyével (amely neki távolról se annyira fontos mint ama bizonyos Kovács Jánosnak a magáé) vesződni. Intuitíve érzi, hogy nem volna sok öröme attól, ha állandóan magát boncolgatná, amint azt a legtöbb tartalmatlan s hü ember teszi. Az okosság kiválóan kritikai érzékben jelentkezik, amely elsősorban a saját személyében fedezze föl hibákat és rossz tulajdonságokat. Kétségtelen, hogy ilyenekre így is, minden intenzív önböncölés nélkül is, rábukkan (mert hiszen alig képzelhető, hogy valaki teljesen kirekeszthesse magát gondolkodásának a köréből), s ez elég indíték neki arra, hogy örvendetesebb témákat keresen. Ezért van az, hogy a Deák Ferencek, a Liszt Ferencek és egyéb bölcs Ferencek kevesebbet foglalkoznak magukkal mint azok az egyszerű emberké, akikkel pedig egyáltalában nem érdemes foglalkozni.

Nem mindig mutat önzésre, ha valaki nem törődik senki mással, csak magával. Sokszor ez csak az önismeret hiányára vall, s ennek folytán csak saját értékének a tulsokrabecsülését jelenti.

Maidnem mindenki (még némely szerény ember is), valamivel többre becsüli magát mint amennyit valójában megér. Az ostoba sokkal többre. S első sorban ez az ostobasága.

Ha megint lesz egyszer világláállítás, ajánlom, állítsanak ott ki egy embert, aki csak dupla annyira taksálja magát mint amennyit ér. De kérdés, találunk-e ilyen szerény férfiut?

Egy ismerősöm így nyilatkozott egyszer: — Még nem láttam olyan ostobát, aki szerény. S ha láttam, vagy az ostobaságot mímelte a jó ur, vagy a szerénységét. Mert a kettő nem fér meg együtt.

A Goethe agyoncítált mondását se szabad félreérteni, amely így szól: *Nur die Lumpe sind bescheiden.* A világért se akarta a nagy költő azt állítani, hogy csak az u. n. semmi-emberek (a »lump«-szó itt ezt akarja jelenteni) lehetnek szerények. Az idézet második sorát: *Die Braven freuen sich der Tat,* ritkában szokták emlegetni, pedig a két sor csak együttesen fejezi ki azt, amit a költő elgondolt. A hangsúly

voltaképpen e második verssorban nyugszik, amely azt hirdeti, hogy a derékember örül a tettnek, azaz a sikernek, melyet a cselkedete eredményezett, míg a semmiházi (lump) a nemtörődömség álláspontián állva nem bánja, történik-e egyáltalában valami vagy sem. Ez az ő lumpszerűsége, amely vaimi távol van az igazi szerénységtől, s inkább léhaság és minden komolyabb becsvágnak a teljes hiánya.

Nem tudom, jól olvasom-e Goethe-t, ha ekként értelmezem a híres szállóigét Jól vagy nem jól. — de mindenesetre jobban mint azok, akik a szerénytelen magukviselését ezzel a népszerű idézettel óhajtják kimenteni, s azt mondják: mért ne lehetnének szerénytelenek, ha a legnagyobb költő, aki egyszerűsággal bírelt és eladni őket olyan értéken, amintőt tulajdonítanak maguknak!

Mily kár, hogy ilyen valutaüzleteket nem lehet csinálni! Azt hiszem, elég volna egy képviselőházat (a világért se mondom meg, melyiket!) ilymód megvenni és ily haszonnal kiárusítani. A vállalkozói nyereségből az állam — mert persze ő volna a vállalkozó — kifizethetné minden adósságát, s még annyi pénze maradna, hogy tíz-husz esztendőre fölmenthetné az adófizetés alól minden polgárát. Új aranykorszak nyilván...

Az önértékelés nem ér semmit. A társadalom az, amely megállapítja, hogy ki mit ér. Amíg élünk, ez a fölbecsülés abban nyilvánul meg, hogy hányan és mily mélyen emelnek előttünk kalapot az uccán, s ha meghaltunk, abban, hogy hányan jelennek meg a temetésünkön. Erre vonatkozott talán annak az írónak a nyilatkozata, aki arra a kérdésre, hogy tulajdonképpen miért dolgozunk, verejtékezzünk és fáradunk az összeroskadásig, azt felelte:

— Azért, fiaim, hogy mentül szebb legyen a temetésük.

De hát a tömegnek az ítélete ebben a kérdésben se csallhatatlan. A legnagyobb francia krók egyikét: Stendhált mindössze három kísérték ki az utolsó nyugvóhelyére. A honfitársal észre se vették, hogy meghalt.

Vasárnap, december 9.-én, Curugon

délelőtt és délután nyilvános bemutató és

próbaszántást

tartunk az általunk Dietrich Tes vérek maomtulajdonos uraknak eladott Lanz-féle nagy Bull Dog (nyersolaj) traktorral, mely 3 vasúti ével 10 col mélyen szántva csak 6 kilogramm nyersolajat fogyaszt.

"Energia" Lanz-főképviselet, Novisad

Vilsonov trg 7

12339

Legjobb Legkellemesebb Legbiztosabb

BÉL- é GYOMORTISZTÍTÓ

GYERMEKEKNEK é FELNÖTTEKNEK a

mert minden FÁJDALOM nélkül tisztít, kellemes az ize és egyben erősíti és fertőtleníti a GYOMROT és a BELEKET és elejét veszi ezzel sok komoly MEGBETEGEDÉSNEK

Ha minden étkezés után rendszeresen bevesz egy késhegynyi MAGNA-port, rendben lesz az EMÉSZTÉSE és megszűnik a kemény SZÉKLETE

11609

Megszünteti

a gyomorsavtúltengést, a kellemetlen szájszagot, a hányingert, a felbőffögést, a gyomorégést

Gyógyítja

a BÉL-hurutot, a GYOMOR-hurutot, az EPE-bajokat, a GYOMOR-görcsöket, az ARANYERET és a BÉL-fekélyt

Minden gyógyszerárban kapható pontos használati utasítással együtt 4 dinárért

A legjobb Mährisch-Ostrauai kokszt és porosz kályhaszén

bármily tételben „Ignis“ Wirth tüzelanyag kereskedésében, Pallási ut 6. — Telefon 503

12306

Uri divatkülönlegesség-
gekben a vezető cég: **VUKOVICS GERŐ, SZUBOTICA**

P. & C. Habig, Borsalino és Pantizza kalapok, L. B. O. u. i. és női hársnyák egy-
lérakata. Allandó újs választék férfi fehérnemű mérték szerint is, nyakkendők
valódi angol polowerek és utazópláidekben Pontos kiszolgálás szolid árak mellett

NYILT-TÉR

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy
folyó hó 8-án megnyílik az

Iszap-bazen és pakolás reuma, csusz ellen,
dr. Perazić Božidar orvos felügyelete alatt.

Férfiak részére kedd, csütörtök, szombat és vasár-
nap. Nők részére hétfő, szerda, szombat.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri.

Tisztelettel
FEKETE DÉNES

Községi Elöljáróság Bácsko Petrovoszelo.

4193/1928. szám.

Hirdetmény

Alulírott községi előljáróság közhírré teszi, hogy
ez évi december hó 12-én délelőtt 10 órakor nyilvános
árverésen el fog adni négy kimustrált bikát.

Bácsko Petrovoszelo, 1928. évi december 5-én.
Iszkruljev Tóso Ivan Szekeres
jegyző. 12832 albiró.

Hirdetmény

Ügyfelem Szlávnity Ignját szentái nagyke-
reskedő nevében van szerencsém felhívni Milu-
tinovity Aron rőföskereskedő, adai lakos összes
hitelezőit, hogy követeléseiket jelen hirdetéstől
számítva 14 nap alatt jelentsék be alulírott nál,
mert ellenkező esetben ügyfelem a követelésekért
szavatosságot nem vállal.

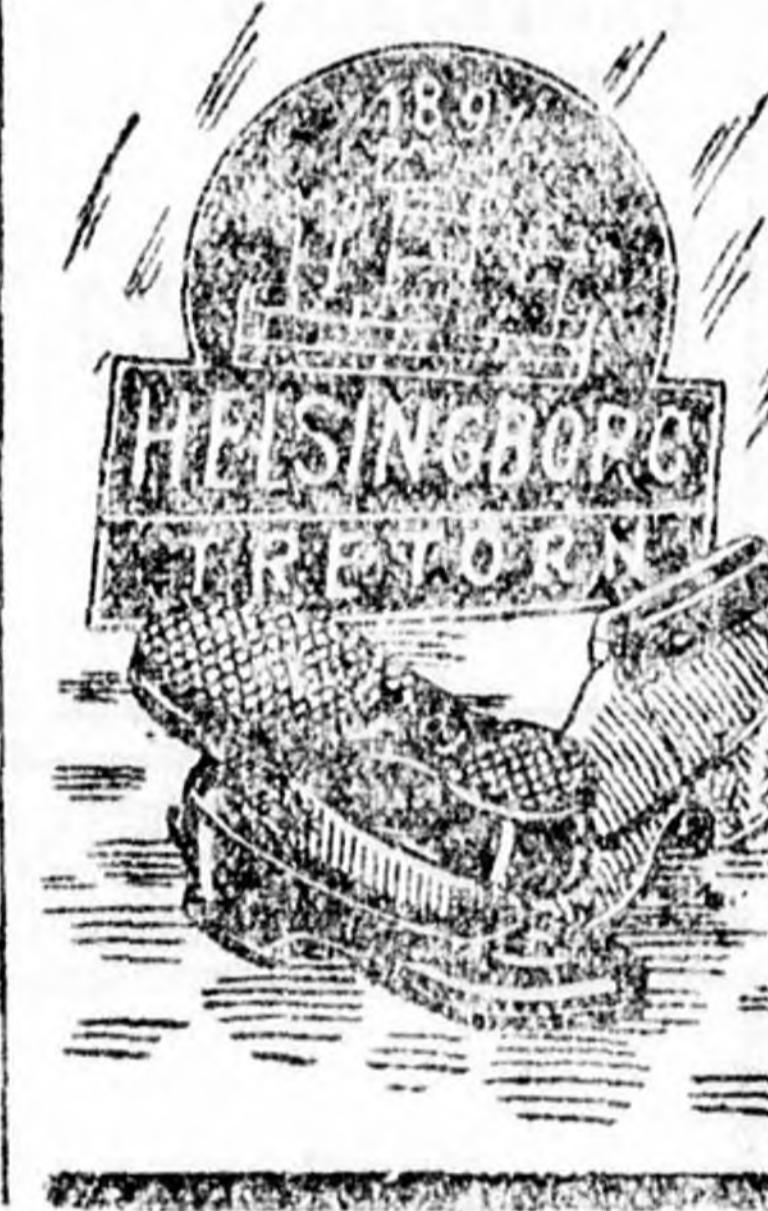
Senta, 1928. december 4.

Dr. Ludaity Milos
ügyvéd

LEA HAVASZTÓVIZ egyedi n
íz os és ártá mullau speci la
szer arctiz Állansz ellen. Bár-
milyen s. épség hibája van
szepő, foltok, pattanás, n. lez-
szer, zsíros, nagy porusos, vagy
vereabőr, ráncos, hámlás, a e
arcból LEA HÁMLASZTÓVIZ-
ZEL és új, csodás új, tiszta
arcból. Kap. Ára pontos hasz-
nálási utasítással 150— din'r.
Készít és utánvételt szét. ü. öi

LEA KOZMETIKA
Beograd, Knez Mihajlova 18
III. Telefon 41—48

A CSODA!

A Telefunkon **RÁDIÓ**

Annodbateria és Akkumulator

NÉLKÜL

Kapható részletfizetésre is:

ALTERNO műszaki vállalat, **NOVISAD**

Telefon 24—14

Kralja Petra 26

Fiók: Veliki Beeskerek, Aleksandrova 10. — Telefon 110.

Kérjen mindenütt

»TRETORN«
sár- és hócipőt. A

TRETORN

cipőknek nincs
versenyhársa!

Bármilyen régen bántja az

ISCHIAS

meggyógyítja a

Parafin Kozmetički Zavod

Osijsk, Kolodvorska 42

12483

Elsőrendű szénát,

szalmát, tüzfát
szállít vagontételekben

IVAN SULYOK, OSIJEKI.

Gunduličeva ulica 15.

12786

A BŰVÖS TALLÉR

▲ „BÁCSMEGYEI NAPLÓ“ EREDETI REGÉNYE
Irtá: **Somlay Károly** 13

— Már jó félórája, hogy bement reg-
gelizni a májsztram, de azóta nem láttuk, —
mondta az egyik legény.

— Bizonyosan ölelgeti a menyecskejét,
— felelte mosolyogva a gazda, aztán leült a
fűjtató mellé egy rozoga karosszékre.

Félpipát sem kellett kiszivnia, mikor a
mester megjelent a műhelyben.

— No, csak hogy végre láthatom. Már
kimohosodott talpam alatt a föld, olyan rég-
óta várom itt a fűjtató mellett. Nem tudtam
elgondolni, hogy hová lett. Arról egészen
meg el is felejtkeztem, hogy a felesége viga-
nója körül cselleng a májsztram, — mor-
moltta szemével je lentősen hunyorgatva Kö-
könye.

— Aligha el nem találta, bátyám, —
mondta kedélyesen István.

— Okosan cselekszi. Akinék olyan pa-
tyolatos asszonykája van, bölcsen cselekszi,
ha szemmel tartja, mert az ilyen telivér, ifjú
fehérnép egész embert kíván őrzésre. Nem is
zavarnám kelmedet, de eltörött a kocsim
tengelye. Pedig ma éccaka igen jó fuvarom
lesz a vasúthoz.

— Fuvar?

— Podgyaszt viszek ki a gróf vadász-
kastélyából a vasútra. Már megunta a méltó-
ságos ur a sok puffogatást. Hét vaddisz-
nót, négy rétifarkast és egy sereg rókát lőtt
a berekháti nádasokban. Ugy hallom, hogy
a szlavoniai birtokára utazik.

— Ugy? Akkor azt az izét is elhordja
innen a sátán.

— A vadászlegényt gondolja?

— A Tamást.

— Nem tudom miért, de ő bizonytalan
időre még itt marad. A gróf inasától hallot-

tam hogy rövid időn belül a kastély szobáit
újra pingálják. Talán azért marad itt a Ta-
más, hogy a munkásokra felügyeljen.

— Mindegy, szembe nézek véle, ha ugy
fordulna a sora, — gondolta inkább, mint
mondta a kovács és felcsatolta kötényét,
hogy a törött tengelyre pántot üssön.

Hanem a kedve hirtelenében ugy kifica-
modott, hogy a munkát az egyik segédre
bizta és visszament a lakóházba.

Feleségét a dagasztólábra helyezett sü-
tőteknő mellett találta. Kovácsot akart áz-
tatni.

— Valamit itt felejtettél István? — kér-
dezte Lidi, mikor az urát meglátta.

— Talán az eszemet, talán a nyugalma-
mat, — felelte ez és intett az asszonynak,
hogy kövesse őt a hátlúsó szobába.

Lidi meghökkent. Még nem látta az ura
arcát ilyen komornak. Mintha házasetük-
nek pokla vetette volna előre árnyékát az
ura arcán...

Az ember leült egy székre, az asszonyt
az ölébe vonta, nagyokat sóhajtott, a fele-
sége szemét kémlelte. Az izgatottság vonalái
vibráltak a képén. Csak hosszú hallgatás
után kezdett beszélni.

— Tudod szívem, angyalom, hogy sze-
relemmel, hittel vezettelek oltárhoz, —
mondta halkan, majdnem félénken.

— Tudom. Én is hittel léptem oda, István
— El is akarok háritani minden olyan
befolyást, ami esetleg megzavarhatná éle-
tünket.

— Hová beszélsz? — ruccant fel Lidi és
átható szemmel leste az ura mozdulatait.

István kissé lehiggadt. Restelte, hogy
talán túllőtt a célon és az asszonyt ismét
ölébe vonván, szelidebben folytatta:

— Valami forgószél fúj talán a fejemben
vagy valami hőség csapott meg... Mintha
szét akarna durranni a koponyám.

— Talán beteg vagy. Majd elküldök az
orvosért.

— Nem kell utána küldeni. Az én orvo-
som itt van mellettem. Csak te tudsz engem
meggyógyítani.

— Nem értelek, István. Ki bántott? Ta-
lán én?

— Talán a bolond eszem... Most hal-
lom a műhelyben Kökönyétől, hogy a gróf
ma éjjel elmegy ugyan a falunkból, de a já-
gerlegény itt marad.

— Hát aztán? Mi bajod van azzal az
izével?

— Hál' Istennek, eddig semmi bajom sin-
csen vele. Hogy a jövődőben se legyen, az
tisztán tőled függ.

— Tőlem?

— Hiszen tudod, hogy három évvel ez-
etlőt...

— Annyi, mintha háromezer évvel eze-
lőt történt volna. Vizeszü kis süldő lány
voltam még, mikor eccer-kéccer a dohány-
földéken találkoztam és néhány szót váltot-
tam vele. Azóta sok viz folyt le a Tiszán.
Soha eszembe nem jutott és nem is jut. Tu-
dom, hogy mivel tartozom néked és magam-
nak.

— Köszönöm virágom, hogy megnyug-
tattál. Maradjál is hű ígéretedhez, esküdhöz;
mert ha valaha reám unna, ha mást sze-
retnél, ha megcsálnál...

— Ne rémítsél, István. Az én becsületes
szívem és józan eszem megoltalmaz engem
minden ballépéstől, ennek még a gondolatá-
tól is.

— Hiszek benned, mint a mennyország-
ban... Csak féltelek. Féltelek még a nap-
sugártól, a leheletes szellőtől is. De legki-
vált a gonosz emberektől.

— Maholnap még azt is megérem, hogy
üvegkasztenbe fogsz zárni, — mosolygott az
asszonyka.

— Amennyire szeretlek és féltelek, tán
még ezt is megtenném, — felelte a kovács.
— De mivel nem lehetek mindig véled és
melletted, majd egy olyan talizmánt adok,
ami megóv a szemveréstől, a rontástól, a
csábító ördögtől és a kísértésektől.

— Nincsen ugyan ilyenre szükségem, de
mégis kíváncsi vagyok a csudaszerre.

(Folyt. köv.)

Legszebb télikabátok a **Cérnav-szalónban** készülnek. Subotica, **Telefon 712**
IV. Zlataričeva ul. 10

Parfimerija KAICS ajánlja különleges kölni vizeit nagyban és kicsinyben;
Chypre, Ambra, Lorigan, Kaliforniai Poppy, Orgona, Gyöngyvirág, Szekfü, Jácint, Ibolya, Nárcisz, Orosz

Alma
Ananász
Datolya
Ameranai szőlő
Malaga szőlő
Szmirna füge
Olasz füge
Mandula
Krachmandula
Mogyoró
Arachid héjas
Arachid tisztítva
Kókuszdió
Dió és dióbél
Kaliforniai szilva
Boszniai szilva
Kaliforniai befőttek
Belföldi befőttek és
Yam.
Cukrozott narancshaj
Cukrozott citromad és
Cukrozott gyümölcs

legolcsóbban beszerezhető

Kurteš Miloš
fűszer- és csemegeüzletében
Subotica, Huspiac
Telefon 4-83
5269

Plisszirozó és dramburirozó üzletemet áthelyeztem

Cara Dušana ul. 6. sz. alá (Vas Ádám vendéglőjével szemben)

Ruhahimzést, montirozást, kézimunkákat a legdivatosabb minták szerint pontosan és olcsón készítek

Baschné Révész Anna
12816

Hiro't bromfit, pu'yk't és tojást
legszilidebb kiszolgálással és áron szálit

I. Mičević
mindennemű terménykivétel
Nova Kapela Batrina (Szlavóniai) post. preli ac 20

Hirdetéseket
Sentán a Bácsmegyei Napló részére

Molnár Sz. Vince
könyvkeres edése vesz fel.

A legdivatosabb női ridikülök

férfi pénz-, szivar- és cigarettatárcák, berendezett kazetták, manikürkészletek és az összes apró bőrárúkból

mélyen leszállított árak mellett nagy karácsonyi vásárt rendezek

Tessék meggyőződni vételkényszer nélkül

SCHLAGER HENRIK
bőrárú specialista Subotica, Kr. Aleksandra ul. 1.

Olcsóbb mint bárhol a cukor li'zt méz mazsola szilva dió és mindenféle fűszerárú

Körösi Géza cég
Telefon 513 1276

Olcsó bor!

1 liter kitünő fehér fajbor 6 din.
1 liter kádárka siller . . . 6 din.

Nojcek Géza
fűszerkereskedésben
SUBOTICA

Amicia-iceket a sorsolás miatt kérem beszállítani

Manó Sugár

Gulyás-tejcsarnok

Subotica, Trumbićevo 7
Papucspiac, Conenpalota

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Somborban a Bácsmegyei Napló részére

hirdetéseket
Dr. Szántó Miklós
Apatini ut 46. vész fal.
Telefonszám 341.

Naponta garantált friss

l-a teavaj

Tescheni vaj, Radic-féle Ementhali sajt, Gruyer-sajt, Roquefort-sajt, Francia Gorgonzola-sajt, Olasz Eidami sajt, Hollandi Óvári sajt, Magyar Szalámi sajt, Ementhali krém (préselt) sajt, Kačkasalj-sajt, pirotki Trappista-sajt, boszniai Trappista-sajt, bánati Kasinó-sajt, Liptói turó, Sombori turó, Kvargli, Imperial-sajt, Romadour-sajt, Reggeli sajt, Fröhstück-käse, Hegyi sajt, Kräuter-käse, Édes tejjel, Tehénturó és mindenféle bel- és külföldi dobozos csemege-sajtok kaphatók

Trišić Tódor
tejtermékek kereskedésében
Subotica, Strossmajerova ul. 22. Halpiac

PLYMOUTHNAK SEBESSÉGÉÉRT ÉS BIZTONSÁGÁÉRT

Érezni kell, mint száguld a Plymouth — akár öt utassal is. Érezni kell, mint növeli gyorsaságát—ötven—hatvan mérföld óránként. Érezni kell az erejét "Silver Dome" motorjának. Érezni kell fékei azonnali hatását, melyek hidraulikusak, expanziosak, négy kerékre hatnak, vizállók és nem csuszognak! Ha mindezt érezte, gondoljon az árára—mily kevésért mindez megszerezhető! Egyike a világ kiváló kocsijainak —és könnyen elérhető mindenki által. Nézze meg a Plymouth-t még ma képviselőnkönél. Chrysler kocsik — minden típusban és árért. Nézze meg a modelleket mintataermünkben

VEZERKÉPVISELŐ JUGOSZLAVIA RÉSZERE: W. H. SMYTH, BEOGRAD.
KÉPVISELŐ: VRŠAC — ADLER ISTVAN, SOMBOR — SZILARD ALBERT, DIPL. ING.
[Chrysler Sales Corporation, Detroit, U.S.A.]

ZEISS tükörfény

irodák és üzemek részére
legjobb és árammegtakarító világítás

irodák
üzletek
kirakatok
gyárak
csarnokok
építési telkek
vasutak stb.
világítására

Az ezüstös háttérű üveggyöngy erősen veri vissza a fényt. A tükröt több réz és lakk-réteg védi az időjárás behatásától. Olcsó utánpótlásoktól óvakodjék, mert a valódi Zeiss-lámpákkal nagy árammegtakarítást és a legszebb fényt éri el

Ajánlatot és Bel. 217. katalógust küld a

Zeiss Ikon
Aktiengesellschaft, Goetz-Werke

képviselője:

Fernand Bove Beograd, Knez Miletina br. 5

Üzleti könyv, vagy bármilyen nyomtatvány rendelése előtt kérjen ajánlatot a Minerva-nyomdától

Óndolálás, hajvágás, fejmossa 8 dinár együttesen 20 dinár

a párisi és bécsi diplomás fodrásznál

V. Bulajic

SUBOTICA
Aleksandrova 15
Prokesch-palota

Fűszerüzlet-feloszlatás!

A raktáron lévő árukat a legolcsóbb árban kiadom
A teljes üzleti berendezés eladó

J. Petrovics, Szubotica

Weifert-féle
Karácsonyi sör
à la Salvator kapható a főlerakathál
Krstić i Grosszmann, Novisad
12625 Uspenka u. ica 5

Uj üzlet! Ócsó árak!
ERNYŐK a legmodernebb kivitelben, javítások és átalakítások a legolcsóbban
HERNFELD speciális ernyőüzletében, Subotica, Rudičeva u. 110. 110.0

Elegáns Galty.
MARQUE DÉPOSÉE
COEUR
JEGY HÁROM SZIV A VILÁGJEGY
Fehérnemű OTTO TAUSIG & Co gyár
WIEN XII. DUNKLERGAŒE-13.
Vezérképviselő: HOFFER i LEDEKER Zagreb

Árverésen vett
férfi télikabátok
garantált teljesen újak, tiszta gyapju,
eladók 300 dinárért darabonként
A pénz előzetes beküldésekor szállítási díjat nem számítunk. Szállítjuk utánvétellel a postaköltség felszámításával „FLORIDA“ K. D. KROGHAD,
Knez Mihajlova ulica 9. (Grand Passage)

FALI REKLÁM-NAPTÁRAK 1929-re
blokkban, nyomással, passzpartúk, zsebnaptárak vászon és bőrkötésben, asztali- és irodai naptárak gazdag választékban a legolcsóbban kaphatók
RUDOLFPOLAČEK
ZAGREB, Jurčičeva ulica 24
Papírnagykereskedés, képeslap és naptárkiadó

Weitzenfeld és Társa
Subotica Városi bérpalota
Te'efonszám 192
Óriási választék
Autószőnyegeken
linoleumokban
és takarókban
Nagy karácsonyi vásár,
mélyen leszállított árak
Maradék kiárusítás

Ócsó árak! Ócsó árak!
Fűzők, orvosi rendelésre haskötők a legmodernebb kivitelben
GUTAI-nénál
VIII., Ostojičeva ulica 32.

Hol vásárol
a vidéki Suboticán

GYERMEK KOCSI
Az elismerten legjobb minőségű
„BRAHA“-kosci egyedüli árusítója
JOSO ŠTERN I DRUG, BAZAR
(Gyümölcs piac)
Sp. rtkoc i 200
di. rtkoc i 1-1/2 bb
Visszont árusít óknak
itt ódmény!
Sátorskoje i 4.0
dinárért re jobb

KÉZMUÁRÚ
Karácsonyi
mélyen leszállított árak
esőrendű
férfi-, nőiruha és felöltő szövetekből
barcendek, flaneldek, vászonok és ezek nőiök
STRASSER BÉLA
Vilsenova ul. 45. Fakultéttal szemben

ÓRÁK — EKSZEREK
Nagy karácsonyi vásár
reklám árakkal
KREKUS
óraspecialista üzletében. Tesék meg yőzőli
GYÜMÖLCRPIAC

TORTA SÜTEMÉNY
Karácsonyi olcsó árak
Sütemény darabja 2 dinár
S a 10-os száloncukor kg-ja 35 dinár
„Cily“ Bódis Lajos cukrás dájában
Rudičeva ucca (Labor-palota)
Egész nap rádió koncert

Sa át k zieső grem k.
leány- és fiuruha
fe. öltök, télikabátok, fehérneműk szép kivitelben és
olcsón kaphatók
Facsar-szalónban
Paja Kujundž čeva ulica 11

RADIO
KONRATH D. D.
rádiókészülékei
olcsók, jók, megbí hatók

TAMBURA
Mind néféle tambura hangszer és húrok legolcsóbban
Kudlik Károlynál
Poštarska ul. 8.
T gris-védjegyű húrok nagyban és kicsinyben

Őszi és téli szövet-ujdonságaim megérkeztek!
Olcsó árak és e önyös feltételek!
Választékos szövetraktár!
Kun Jakab utóda Glasz Károly
vri szabó
Fra Ješe trg. Hitelbankkal szemben

AUTO ÉS RÁDIÓ
Akkumulátor
szítése és javítása, minden típusu telephez
kiszállítás raktáron.
Vladislav Wilhelm
Peš čeva ul. 2

Karácsonyi fűszer- és esemegeszükségletét
Kovács és Gelányi-nál
(Labor-palota) sze ezheti be
ahol likörök, rumok, cognacok, tortalapok, tea-kávé, mazsola, mandula, mogyoró, dió, füge, datolya, stb. legolcsóbban kaphatók

Borotvák, ollók
különleges „Citra keca“ gyár min ok
Molnár István
műköszőruánél kaphatók
SUBOTICA
Bane Sudzrevičeva 26

Narancs Citrom Füge
Jánoskenyér
mind néféle
DÉLIGYÜMÖLCS
viszont ladóknak
„FORTUNA“, Cara Lazara ul. 4

Megfiatalítja 20 évvel
a **FERFIFEJ-védjegyes**
SCHNEWEISS hajregenerátor, mely visszaadja az ősz haj ere ettől sötét! Biztos hatás. A sző ut mé eg- és óloman tes. Kórháló minden drog riáb n, gyógyszer- és hátszerterében. Abo méz nem kapható, 40 dinár beklütce e mellett bérmen va szall két üveggel az S. H. S. képviselő.
Balla drogeria V.-Beckerek

Szabadalmazott jégsszekrényeket
40% jégmegtakarítással gyárt
Braća Goldner többszörösen kitüntetett jégsszekrénygyára **Szubotica**, Jugovića ulica 20
Kérjen árjegyzéket!

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől—vasárnapig

A NAGY SIKERT ARATOTT

RAMONA

DOLORES DEL RIO

minden eddigi filmjét felülmúló attrakciója

Minden előadáson énekel

VERAČIN beogradi operaénekes

Hétfőtől BRIGITTE HELM UFA filmje

Két határ között

Karácsonyi Vásár!

Télikabátokhoz kalapokat a szezon előrehaladottsága miatt az összes kalapjaimat meglepő olcsó áron kiárusítom

Pogány kalapszalón

(Ljubibratić-ház, I. emelet, Hitelbankkal szemben)

HÁZASSÁG

Vagyonos vidéki 30 éves keresztény fiatalember házasságot kötne feltétlen vagyonos hölgyvel. Leveleket „Földbirtokos” jellegre a kiadóba kérek. Címtelen és jelíges levelek a papirkosárba. 12749

FOGLALKOZÁS

Tanulót, tanulólynt felvesz Weisz, nőfodrász, Sokolska ulica 1. 12841

Borbélysegéd, jó munkás, fiatal, azonnali belépésre felvétetik. Novisad, Laze Mušickog 82. 12845

Fogtechnikust alkalmaznék azonnali vagy legkésőbb december 15-i belépésre. Dr. Aušpic Rudolf, Sombor. 12849

Gyógyszertártulajdonosok. Alkalmazottak állandóan előjegyzésben vannak Kemikalijánál, Novisad. 12589

Szoptatós dajkát, aki 2-4 hónapban szoptat azonnal felvesz Péković, pénzügyigazgatóság, Novisad. 12844

Borbélysegédet, fiatal jó munkást azonnali belépésre keresek. Szabó László, Temerin, Fő-uca. 12843

Perfekt manikűröző fodrász praktikánsnak ajánlkozik teljes ellátással. Erna Kralj, Pančevo, Branka Radičevićeva 16. 12587

Jüdischer Kommiss, in Manufaktur- und Spezererhandlung ausgelernt, 18 Jahre alt, aus besserem Hause, sucht Anstellung in einem guten jüdischen Hause. — Anträge unter „Brav“ an die Administration des Blattes erbeten. 12748

Fényképességű, teljesen perfekt munkaerő újonnan épített műtermem részére felvétetik. Foto Mira, Kula. 12744

Magisterek, asszisztensek és praktikánsok, kik elhelyezést óhajtának, írjanak Kemikalija, Novisad, címre. 12346

Közvetítjük a legrövidebb idő alatt az engedélyek minden fajtáját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékimérés, lično i mesno pravo stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9. 12815

Fűszerkereskedőség felvétetik, Nojesek Géza cégnél, Szubotica. 12804

Disznóvágást, husfűstölést szakszerűen vállal Horváth Imre bent és mészáros, VI., Madjarska ul. 19.

Sudár cukrászdában szaloncukor csomagoló lányok felvétetnek. 12830

VÉTEL-ELADÁS

Mellények és pulloverek már 45 dinártól kezdve Róna Miksánál, Subotica, Huspiac.

Gyapjufonál rengeteg színben legolcsóbban Róna Miksa divatruházában, Subotica, Huspiac.

Férfi és női trikókeztűt már 15 dinártól kezdve kaphat Róna Miksánál, Subotica, Huspiac. 12563

B A B

tarka 6 dinár kilogrammonként Fuchs i Drug, paprikaüzletben, Subotica, Vilsonova 11. 12847

Magyarországból hozott némes gyümölcsfák különböző fajokban, kecskeméti rózsabarack hársfák gömbpiramisaké kapható. Ruttkaynál, Lelenház mögött. 12766

Széaa, szlavóniai, vagon-tételekben kapható, Müller Márkónál, Nova Gradiska. 12857

Eladó olajprés tiszta acélból és kéthengeres malom köleskása és griz őrlésére. Király András földbirtokos, Bačko Petrovoseo. 12858

Irogép, latin és cirill klavíratúrával háromezer dinárért eladó, ugyanott használt nőgépeket keresnek megvételre. Cím Rádió Reklám Jugoszlávia, Pašičeva ulica 7. 12664

Meghívó

Folyó hó 9.-én pont 11 órakor d.e. a városi színházban rendezendő

Matinén és Divatrevűn

cégem is részt vesz, miért is kérem a t. hölgyközönséget, hogy ezen divatrevűn annál is inkább megjelenni sziveskedjék, mert ez alkalommal Suboticán még soha nem látott nagyvárosi látványosságban lesz része.

Nem kiméltem sem költséget, sem fáradságot, hogy a legújabb párisi és bécsi divatkosztüm és pullover modelljaimat bemutathassam.

Nagybecsű látogatásukat kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Beck Jenő
kötött-szövöttáru gyára

Meghívó

Tisztelettel meghívom n. b. üzletfeleimet f. év december 9-én délelőtt 11 órakor Suboticán a Városi Színházban, valamint Sentán ugyanaznap délután 4 órakor tartandó

matinéval egybekötött divatrevűre

Eredeti modelljeim maneqinek lesznek bemutatva

Karácsonyi okassikiárusítás e hó 7-én kezdődik rendkívül mérsékelt áron

Tisztelettel

SPITZER LAJOS

szőrmeáruháza, Subotica

12 12

VÁROSI MOZI

Csütörtök — vasárnap. VI. ágaláger!

Moulin rouge

Vörös malom

mely embereket, sorsokat, existenciát öröl. — Főszereplők:

OLGA ČEHOVA,
Jean Bradin és Eva Gray

Közkívánatra meghosszabbítva

ZORO—HURU

mint tengerészek

A hágai oroszán

Malom és föld eladó. Négyjáratú motormalom, 45 lóerős fatüzelésű szívógáz-motórral, 1200 négyzetgöl telekkel, gazdasági épületekkel, 2 szobás lakással, jó garancia mellett jutányosan eladó. A vételár fele több évi részletben, huzavaltában is törleszthető. Eladó azonkívül 69 hold föld lanyával együtt. Fodor József malomtulajdonos, Crnabara (Bánát). 12822

2 lánc szőlő teli, egy lánc szőlőnek való homok egy darabban, boroshordók 25 hl-ig, 1 permetőző eladó. Csak komoly vevőkkel tárgyalok. — Érdeklődni Suplyákon, 115-ös őrháznál (Ludas). Vételár 160.000 dinár. 12716

Malmunk felépítéséhez vennék jókarban levő teljes malomberendezést, esetleg egyes darabokat is. Levélbeli ajánlatokat ár megjelöléssel Karlovai Gőzmalom R. T. Dragutinovo címre kérünk. 12472

KÜLÖNFÉLE

Kiadó csinosan butorozott szoba, Paje Kujundžića 4. 12818

Kiadó Somborban Apatini ut 14. sz. alatt üzlethelyiség és lakás. Ugyanott férfiszabó üzlet- és műhelyberendezés, azonkívül prima angol szövetek kedvező áron eladók. 12817

Divatlapokra, folyóiratokra előfizetéseket elfogad Heumann könyvkereskedése. 12601

Észak- és Délamerika összes államainak jegyzéke minden odautazásra vonatkozó utbaigazítással most tíz dinárért kapható. Küldhető posta- vagy okmánybélyegben. Nemzetközi Iroda, Aleksandrova ulica 9. Subotica.

Újonckol Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrovidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica Aleksandrova ulica 9.

Butorozott szoba ellátással, vagy anélkül is fiatalember részére azonnalra kiadó. — Özv. Grunné, Stipe Grgića 15.

A legnagyobb suboticiai kölcsonkönyvtárban Strosmajerova 16, Huspiac 25 dinár havi előfizetésért naponta cserélhet és 4000 kötet magyar, német, szerb és francia könyv közt válogathat 10520

A Fötér közvetlen közelében két egymásba nyíló, elegánsan butorozott szoba garderoibe (mosdó) szobával, nagy uccai teraszszal, két személynek, esetleg irodának azonnal kiadó. Felvilágosítást nyújt Dunav biztosító, Vilsonova ulica 11. 12311

22 éve ismert Larucin kapuszulak a legjobban beváltak mindennemű huycsőbántalmaknál, női fehérhólyásnál. Gyógyszertárakban és drogériákban dobozonként 25 dinár. Postai szétküldés. Blum gyógytár, Subotica, főpostával szemben. 11357

Száraz nagy raktárhelyiség a teherbályaudvarhoz közel kiadó. Cím: Kralja Aleksandra ul. 1. II. emelet. Ugyanott magánjáró szalagfűrészeladó. 12484

Bérbevennék szállodát, kávéházat vagy éjjeli üzletet. Lórián, Vinkovci. 12699

Csinosan butorozott, külöbejárta uccai szoba két személy részére kiadó Cím Skotus Viatora 43. 12761

Kölcsonkönyvtár egy óra 20 dinár legújabb könyvjutodonságokkal Heumann könyvkereskedőnél. 12601

Keresünk nagyobb raktárral rendelkező gyárhelyiséget bérbe hosszabb időre. Ajánlatok a kiadóhivatalba. 12690

Jóforgalmu kézimunka-előnyomda és fehérneművarroda üzlethelyiség, több év óta fennálló, azonnal kiadó, a berendezéssel együtt. — Preradovićeva 8. 12718

Apróhirdetések Suboticán az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovićeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruhaüzletében, Gyümölcsiac, Novisadon, Szomborban, Szentán, Veliki Beeskereken ottani fiókiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

„DANICA“ CIPÓGYÁR

értesíti a b. vevőközönséget, hogy az eddigi Jelašićeva-ulica 7. számú „DANICA“-féle cipőbizományi raktárt beszüntette, azért kérem a vevőközönséget, hogy aki „DANICA“-féle cipőt akar vásárolni

„Danica“ cipőt Szuboticán csak az Aleksandrova ulicai „Danica“ cipőüzletben kap.

A raktáron lévő egyes cipők árait leszállítottuk annyira, hogy a nagyérdemű közönségnek beszerzési áron adjuk.

Mielőtt cipőt vásárol, kérjük kiratainkat megtekinteni!

Tisztelettel „DANICA“ CIPŐÜZLET